

+ tilføj

Anders Christensen Brandt (1592 - 1670) ≡ ret

Henvisning: Opret henvisning til hovedomtale af denne person: ≡ ret

Offentliggørelse: Alle informationer om denne person vises offentligt. ≡ ret

Profession: Præst og rigsdagsmand

Født - tid og sted ≡ ret

1592

Brande Sogn

Nørvang Herred

Vejle Amt

Danmark

Billede af fødested + tilføj

Død - tid og sted ≡ ret

11. oktober 1670

Asserballe, Als

Død 78 år gammel

Begravet - tid og sted ≡ ret

(ikke angivet)

Forældre + tilføj

Christen Andersen (1560 - 1639 eller senere) ≡ ret

Maren Jeppesdatter (1568 - 1639 eller senere) ≡ ret

Ægtefælle/livspartner(e) + tilføj

Magdalene Dominicusdatter Lorentzen (1623 - 1661) ≡ ret

Børn + tilføj

Dominicus Andersen Brandt (1646 - 1703) ≡ ret

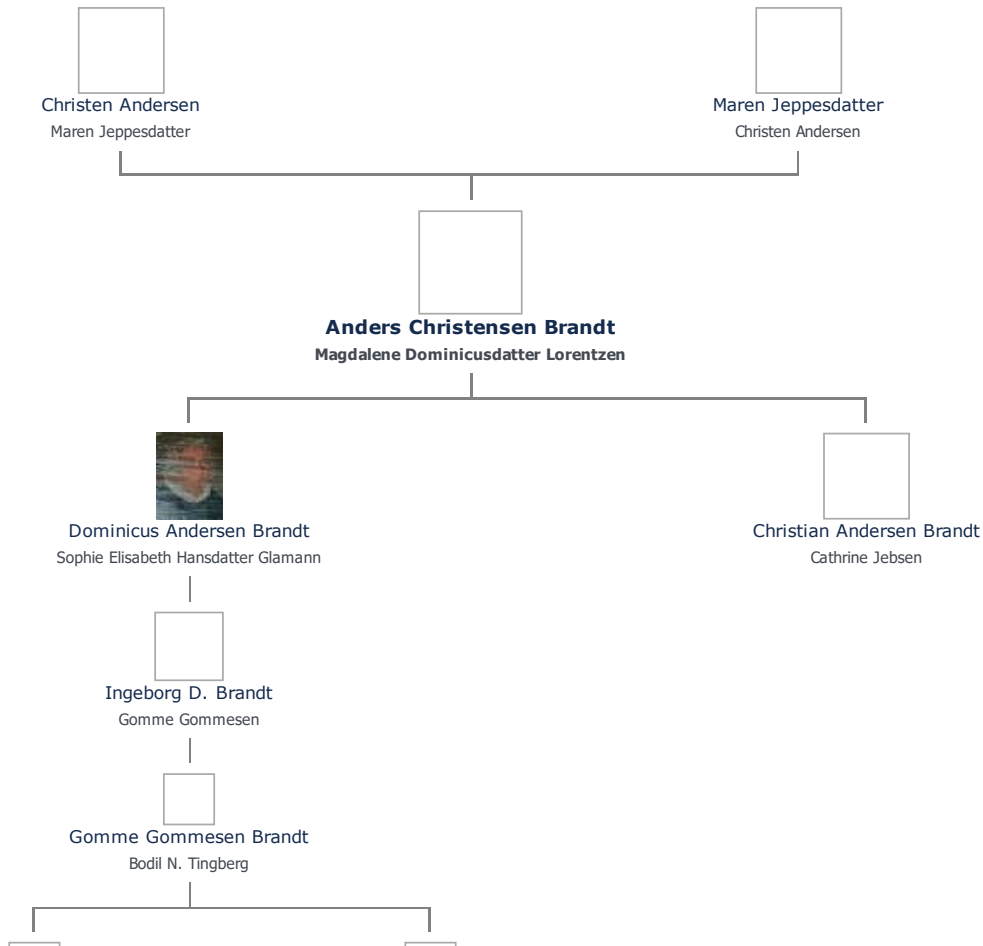
Christian Andersen Brandt (1644 - 1693) ≡ ret

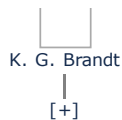
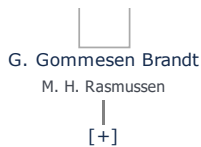
Stamtræ Vis lodret stamtræ

Optræder denne person i andre stamtræer?

Se/ret seneste nyt fra bruger 1748

Stamtræet viser op til 4 generationer af forfædre og 4 generationer af efterkommere. Det er markeret med [+] hvor stamtræet fortsætter. Som opretter af stambladet kan du se stamtræet i sin helhed ved at [klikke her](#) (vises i et nyt vindue)

Vis også personer oprettet af samme bruger som ikke p. t. har angivet relation i lige linie til Anders Christensen Brandt.

Livshistorie

BARNDOM - Om den tidlige opvækst før skolealderen, søskene, opdragelse m. v.

ret

I følge Gejstligheden i Nordslesvig, var der kilder, som mente, at han var præstssøn fra et af de to kald ved navn Ørum i Jylland.

Er det rigtigt, ville der kunne være tale om:

Christen Nielsen Warde, præst ved Ørum, Borris og Gammelstrup Sogne ved Viborg i 16.... Ifølge nutidige netkilder havde han en kendt søn ved navn Peder Christensen Ørum, der efterfulgte ham som præst

eller

Christen Jensen Schive eller Bruun (d. 1632) ved Ørum, Nissum og Veirum Sogne ved Viborg. Har ikke pt. fundet informationer om ham.

+ tilføj billede

+ tilføj dokument

+ tilføj link

SKOLEGANG - Om skolegang, kammarater, klassebilleder m. v.

tilføj

UDDANNELSE - Om evt. højere uddannelse, læretid m. v.

tilføj

VÆRNEPLIGT - Om soldatertiden, soldaterbilleder m. v.

tilføj

ARBEJDSLIV - Om arbejde, virksomhed, ambitioner m. v.

ret

Teologisk eksamen i København 4. april 1618.

Rektor i Nakskov 1620.

Sognepræst i Tuntofte 1621-23

Sognepræst i Nordborg fra 1623-1670

Hofpræst i Nordborg fra 1639 under hertugerne Frederik og Hans Bugislav.

Gejstlig repræsentant ved stændermødet 1660.

Efterfølges i embedet af sønnen Christian Andersen Brandt.

<http://www.home1.stofanet.dk/gjersen/per00423.htm#0>

+ tilføj billede

+ tilføj dokument

+ tilføj link

FAMILIELIV - Om familieliv, ægteskab, børn m. v.

ret

Først gift 16 jun 1622, Magdalene Hironimusdatter født 1598, datter af Hironimus Eriksen og Karen Kückenmutter, død 10 jun 1638 i Nordborg, begravet 14 jun 1638 i Nordborg, enke efter hans forgænger, Johan Monrad, søn af sognepræst og provst i Ketting Johannes Monrad. De havde tre sønner.

Anden gang gift 24 juni 1639, Magdalene Dominicusdatter Lorentzen.

BØRN

-1) Frederik Brandt (1641-1688). Barber i Nordborg. Gift med Eleonore Nicolaisdatter - eller Nicolais

-1) Christian Andersen Brandt (1644-1692). Hjælpepræst i Nordborg 1665, sognepræst 1670 og provst 1682 Gift med Regine Ottosdatter Wordingborg (Wordingbaard) og Cathrine Jensen. Se neden for.

-1) Dominicus Brandt (1646-1703) i Nordborg. Gift med Sophie Elisabeth Glamann. Se neden for

-1) Eleonore Elisabeth Brandt (1651-87). Gift med Rotger Kruse. Ved hendes fødsel skriver hendes far i kirkebogen: Onsdag d. 23 jul kl 7 3/4 blev min kære hustru forløst, og begavede os den fromme Gud med en dejlig velskabt datter, og var fyrstelig nåde hertuginde samme tid til barselshus med hofmesterens frue og andre naboersker. 27 juli døbte provsten hr David Monrad til Ketting min kære datter og blev holden af fyrstelig nåde frøken Elisabeth Juliane, og var der til fadderstand både adelige, gejstlige og borgerlige personer, og blev kaldet Eleonore Lisbeth efter vores nådige fyrstinde og hendes nådige datter. 23 apr 1663 førte faderen hende udi Sønderborg at være i Magrethe Pechmanns hus. 25 okt 1663 var hun til Guds bord. Hun står fadderske mange gange i Nordborg, 24 sep 1667 var hun fadderske i Svenstrup præstegård. Rotger: Nordborg kb: Blev min kære ældste datter Eleonore Elisabeth viet i Sønderborg kirke den 10 nov til ærlig og velagtet person Rotger Kruse, og blev brylluppet holdt på rådhuset udi både gejstlige og verdslige fornemme gæsters nærværelse. Og lod fyrstelig nåde hertug Hans Bugislaus bruden føre og lede til kirken og fra ved fyrstelig nådes gesandte, nemlig ærlig og velbyrdige mand junker Hans Frederik, fyrstelig nådes jægermester, og brylluppet højtidelig holdt i 2 dage på rådhuset. 11 februar 1677 var præsten i Nordborg til Anne Kruses begravelse i Sønderborg. Ifølge Maibølls Sønderborgregister K 143: Rotger Kruse var kræmmer og rådmænd i Sønderborg, han nævnes 1698 og 1699, var den 8 jul 1697 til stede ved skiftet efter svogeren pastor Johannes Krag i Hørup.

--2) Anne Kruse (1670-77)

--2) Andreas Kruse (F+d 1671)

-1) Magdalene Brandt (1654-1723). Gift med Knud Petersen i Rise på Ærø.

KILDER

www.alsnissen.dk

http://wc.rootsweb.ancestry.com/cgi-bin/igm.cgi?op=GET&db=jsg9076&id=I37560

O F Arends: Gejstligheden i Slesvig og Holsten. 1932

Maibøll: Gravsteder i St Marie Sønderborg. Personalhist.Tidsskr 1959.

+ tilføj billede

+ tilføj dokument

+ tilføj link

OTIUM - Om alderdom, pension m. v.

+ tilføj

SYGDOM - Om alvorlige sygdomme, evt. arvelige m. v.

+ tilføj

INTERESSER - Om interesser og hobbies m. v.

+ tilføj

REJSER - Om lande man har besøgt

+ tilføj

SÆRLIGE BEGIVENHEDER - Om større begivenheder, dekorationer, omtale m. v.

+ tilføj

RELIGION - Læs om "Personfølsomme oplysninger" under "Offentliggørelse?"

+ tilføj

POLITIK - Læs om "Personfølsomme oplysninger" under "Offentliggørelse?"

+ tilføj

SAMTID - Om samtid lokalt og globalt m. v.

≡ ret

Han havde et godt forhold til bispem. Præstegården brændte i 1643.

Han må have været noget af en diplomat, da forholdet mellem hertugen og odensebispens i lange perioder var yderst anspændt.

Hans ret så omfattende dagbog om hans tid som hertugens præst er bevaret, hvor han blandt andet beretter om pestens hærgen på Als i 1624 og 1629, Hertug Hans af Nordborg, Hertuginde og prinsesserne var ofte gæst i hans hus.

----OPTEGNELSER I KIRKEBOGEN FOR NORDBORG (uddrag)

1623 Helligtr. stod Præsten Fadder til Hr. Frederiks Barn i Nutmark, skjænket en Daler. -

" " Dom. III p.Epiph. visiterede min Provst min Kirke i Embedsforretning, efter endt Prædiken og Ungdommens Underviisning i Frelsens Værk (Christivisitats i Kirken) blev der forhandlet om Degnekonsens Stade, hvor hun burde staae i Kirken.

" " Maria Renselsesdag blev der efter gammel Skik offret i Kirken, Fyrsten Hertug Johan Adolf skjænkede 3 Joachimsdaler, adelige Hoffolk ½ Daler, fra Hoffet indløb der i det Hele 20 F. lybsk, af de øvrige Sognebeboer 10 Mk.

" " 6te. Febr. hensov min Provst Johannes Monrad rolig i Herren og blev begravet d. 11te. Febr. Liigtalen blev holdt af Hr. Caspar i Adserballe. Text Daniel 12 "Mange af dem, som sove i Jorden " o.s.v. -

" " døbt Hieronymus' Barn i Kjøbing N. Hieronymus. -

" " Almindelig Bededag d. 4, 5. og 6 April. -

" " d. 20de. April Dom. feirede og sang Hr. Peter i Oxbølle sin første Messe, hvilken hellig Hanlind jeg overværede, offrede 1 Daler. - " " Onsdagen d. 23de. April var jeg hos H. Johan Adolf; idet Hertug Philip var tilstede, og kom i Unskab efter (Misforstaaelse). -

Til et Bryllup i Holm blev der offret ham af illustriss. principibus Johanne Adolfs et Frederica et religus nobilbus nex non coeteris ad nuptias invitatis XIII F. - Dom. Orate døbt F.N. Kockis Hans Dreiers Barn i Kjøbing kaldet Katharina og var Magdalena Fadderske. - -

I Holm levede en Christen Plade, hvis Hustru døde pludselig. - Dom. V p.Trin. var han til Bryllup i Sundeved hos sin Slægtning Nikolai. - - - Dom. XV p.Trin var han til Bryllup hos Hr. Jørgen og Elisabeth i Ketting.

" " Dom. XVII p.Trin. var han til Hr. Peters Bryllup i Oxbølle, der feiredes i 2 Dage.

1624 Dom. I p.Epiph. var han til Barnedaab hos Hr. Claudii (d. latinske Gen., maaskee Klaus Nicolaus d. e. Nic. Brandt) Søn Samuel, hvis Gudfader han var, offret en Joachimsdaler. - " " der kaldes et Sted "de nye Vaaninger." - " " 2den. Paaskedag døbt Hr. Lauritzes Søn Bjørn og var tillige Fadder, skjænket en Rix-daler. - " " Dom. Jubil. var han til Barselgilde hos Hr. Paul i Ulkebølle. Samme Morgen tidlig døbt Per Rasmussens Barn kaldet Claus. Onsdagen derefter begravet Per Rasmussens Hustru, der døde kort efter hun blev forløst, prædikede over hende den 23 Psalme, offrede efter hende. Nærværende mange Præster, Borgere og andre Godtfolk. Gud trøste dem alle, som sorrig...ere. - " " Onsdagen efter Dom. Rogate blev F.N. Hertzog Johan Adolf til Norborg begravet udi Slotskirken til Sønderborg og blev der offret hver Præst 2 Rixdaler. Hr. Dominicus holdt Liigtalen. Text Viisdom 3: "..... o.s.v. Dom. 1 Trin. var han til Barselgilde i Ørum, og var Fadder til sin Søsters Barn, kaldet Jørgen, gav 2 Rodennobler. Næste Søndag var han igjen kommen tilbage fra sin Reise til Jylland. - Ofte benævnes en og anden Mand "ved Slottet". - Dom XIV p.Trin døbt Rasmus Degns Barn i Kjøbing, kaldet Anne. - - Dom. XV viede han til-sammen i sin Pisell Jørgen Jepsen, Ambtskriver paa Nørborg og Barbara Chris-tensdatter (Carstensd.). Foruden Fyrsten Hertug Frederik vare flere andre fornemme Mænd af Geistligheden og den civile Øvrighed tilstede. - Mandagen efter Dom 16 p.Trin begravet Hans Kammerskrivers Barn paa Slottet, som blev lagt i Kirken, 16 Uger gammelt, gjort en liden Sermon derover udi Brixdorren (Brixdorren bruges i Jylland om Chrisdoren. -) - Dom. 1 Advent var han til Bryllup paa Norborg Slot, hvor Peter Rasmussen blev g.m. Agathe Stødz, skjæn-kede 1 thal.R. og Magdalena 1 R.D. - - "Jørgen Lakey" i de "nye Vaaninger". - Dom. 4 Adv. var han til Barselgilde i Oxbølle hos Hr. Peter og stod Fadder til hans lille Datter, offrede en Joachimsdaler. - - Laurentius Husfodet paa Slottet offrede Præsten til Juel 1 Rixdaler. -

1625 Dom. Epiph. foræret Hertug Frederik mig en Rosenobel. - - Dom. I post Epiph. var Magdalena "commater" til Hr. Jørgens lille Dreng i Ketting, men da hun paa Grund af anden Beskjæftigelse var forhindret fra selv at møde der, sendte hun derhen en Joachimsdaler. -

Dom. 2 p.Epiph. var Magdalena Fadderske til Jørgen Ambtskrivers Datter Dorothea i Kjøbing † s. A. - Tredje Paaskedag "interfui convivis Captismati ab aulico concionatore D. Dominico Laurentii celebrato. Til Frederiks Barsel. - † Christen Iffersens, Portner paa Slottet. - Dom. Trin. "interfui tunc tempons nuptiis forvis mea Katharine apud paternos laves celebratis. Fredagen derefter ankom han igjen uskadt tilbage til Als med sin Hustrue. - Torsdagen efter 5 Søndag efter Trin. blef en Ivar Lydders Barn begravet, som døde meget hastelig, det var i Kjøbing, ligeledes om Fredagen et andet af samme Mands Børn, der ogsaa døde meget hastig, det var af Pesten. Om Løverdagen blev begravet Lauritz Smeds Hustru udi "de nye Vaaninger," som hastelig døde, "peste fortasse." - Samme Dag om Aftenen silde blev det 3die. af Iffuers Børn indrett i Kirkegaarden for fare skyld. Gud hjelpe os Amen. - Dom. VI p.Trin. begravet om natte tide Iffuers lyddes hustru. Tirsdagen døde Iffuer Lydmand paa Kjøbings . . . som hand bleff udført af sitt huß for pestelentzen oc bleff nedesatt udi Marcken, som hand døde. - Fredagen bleff Per Nielsen og hans Barn begravet udi i Marken hos deres syster. - Dom VII p.Trin. om Aftenen blef Lauritz Smeds Moder begravet udi Jegergaarden. Mens et af hans Børn begravet udi Kirkegaarden. - Dom VIII p.Trin. om Mandagen begravet om Aftenen Lauritz temmermands Søn. Tirsdagen satte Lorentz Smed selv sit Barn ned i Kirke-gaarden. - Torsdagen begravet Hans Lorentzes Hustru i Kjøbing og gaff hendes Søn Lorentz Husfoget mig 1 Rosenobel. - Til Holm synes Smitten nu ogsaa at være kommen. - Dom. IX p.Trin. Torsdagen blef Rasmus Degns Hustru æt 30 begravet (om af Smitten vides ikke). Samme Dag blef Lorentz Smed begravet i Kjøbingskouff. Noch er der en aff hans Børn

begravet udi i Søvang. Dom. X p.Trin. Fredagen begravet Hans Lauritzen udi Kjøbing æt 70 (vistnok Husfogdens Fader). Smitten synes endnu at holde sig i Nordborg, da der næsten findes Liig for hver Dag. Ligeledes har den hersket i Pøel, da ogsaa her flere Lemmer af en Familie dør. –

Dom. 18 p.Trin. begravet Lauritz Festesen i Pøel offe 100 Aar. –

Dom. XX p.Trin. Interfui nuptiis D. Oxani in Svenstrup dato Rdr.

3die. Juledag var F.N. Hertug Frederik til gjest hos mig.

Aar 1625 † af Børn og gamle Folk 56. Fødte 22. Gifte: 10 Par. –

1626 Dom. III p.Epiph. gik Matz Skræders Zitzel i Kirken, som var locket.

Om Onsdagen interfui convivio baptismatis in Eken. – Dom. IV p.Epiph. om Tirsdagen begravet ærlig og velagtede Lauritz Hansen,

F.N. Husfoged paa Nør-borg æt 28. Var min f. kjære Broder og Ven. –

† Bertil Viltskøtter. – Rasmus Degn g.m. Kirstin Christensdatter; givet til Bryl-lup 2 F. –

Dom. 2 p.Paaske begravet om Onsdagen Rasmus Jepsen, vor Sognedegn paa 30 Aars Tid ær 58. – Dom XVIII. p.Trin. døbt Hr.

Lauritz' Søn, kaldet Benedictus. Dom. 20 p.Trin. interfui nuptus D. Andrea Bejer til Ecken. – Dom. 22 p.Trin. Interfui convivio

baptismeto in Suenstrup gaff til Fadderpenge 1 Rthlr. – Dom. 23 p.Trin. troløvet Jens Degn og Kirstin Degnequne (gifte 1627). – Dom.

1 Adv. interfui convivio baptismati in Oxbull (Hr. P. Barn f. i Oxbølle). – Dom 16 p. Trin. om Onsdagen blev begravet Jes Nielsens Barn

i Holm, som døde om Natten hos Moderen u...lende. 3 Uger g. – 2den. Juledag blev hun offentlig absol-veret for denne Forseelses

Skyld. –

Aar 1626 † 26. Fødte 20. Gifte 10 Par. –

1627 Dom. 1 p.Epiph. om Onsdagen blev Sivert Povelsen af Holm begravet æt 82. Hand gaff til Hjelp til en ny prædikestol 100 Mk. In memoria æterna erit justus (maaskee var det af denne Siverts Familie i Holm, hvoraf der forrige Aar døde flere i en kort Tid). –

Til Maria Renselsesfest offredes der og deriblandt offrede David, hans Svoger ham 1 Reichsgylden. – † Peder Maw udi Holm æt 96

en af hans Kaldsmænd. – † Peder Knudsen, Kohyrde paa Norborg æt 100. – Dom. Jubil. interfui convivio baptismati in Ketting, hans

Hustru var kommat, givet 1 Daler. Mikkelsøndag begravet Rasmus Degns Søster i Oxbølle, Eline æt 77. – Dom. 21 p.Trin. efter

endt Gudstjeneste interfui diasom Eckensis nuptus givet En Daler. – Dom 23 p.Trin. interfui nuptiis Peter Kruckowii Synderborgs

celebratis. Dom. 25 p.Trin. interfui nuptiis Johannes Erasmi designati diaconi in Oxbüll. – Dom. 1 Advent om Onsdagen var jeg til

Begravelse udi Tandslet Hr. Hanses (vistnok Johannes Pauls Rhodius efter Jensens Statistik). –

1628 Dom. Invocavit public absolvit Hans Kammertjeners Møe, som Hierony-mus Edelknab paa Slottet locket. – I Ugen forud for Palmesøndag begravede han en Soldat og et Soldats Barn, man seer af Kirkebogen, at der dette Aar har lagt Militær i Sognet, han har viet flere Soldater, som får tydske Navne.

Dom. vocem døbt Philip Kocks Datter, som Jomfru Lisbet holdt paa Hertugin-dens Vegne, kaldet Maria. – Dom. Exaudi om Torsdagen

døbt Hr. Dominicus Barn kaldet Dominicus og var Magdalena Fadderske, gav 1 Ducat. – 3die. Pintse-dag var han til Barsel hos Hr.

Dominicus, han blevokret til Formynd for denne Søn efter hans salig Faders Død. –

Dom. Trin. om Onsdagen gjorde Hertugin-den Barsel og Barnet døde strax uden Daab og Christendom. – Philip Koks Hustru heed

Agnete. – Dom 4 p.Trin. be-gravet en Katholsk Soldat, "ense peremtus". – Dom. 7 post Trin. blev F.N. Hertug Frederiks Barn begravet

udi Eken Kirke med førstlig bonitet og fik hver Præst 1 Rdlr. til Begravelse. – † Christen Husfogeds Moder æt 64. – Dom. 1 Advent

publico absolos Marcus Johansen, som for 2 Aar slog en Karl ihjel i Obenraa. – Atter blev en Kone offentlig absolveret, som havde

lagt sit Barn ihjel ved Uforsigtighed. I Slutningen af Aaret laae der endnu Soldater her i Sognet. –

1629 Fyrstinden Juliane holdt Jes Fogeds Datter Juliane i Holm over Daaben. En Soldat ihjelstukken: Dom. 3 p.Epiph. blev om Tirsdagen en Soldat begravet, som blev ihjelstukket af en anden Soldat ved Jegergaarden.

Dom. Invocavit om Onsdagen var jeg i Sundborg og satte min Stifsøn Hans i Skole. Gud versigne dette Forehavende. Amen. Gav jeg

Præceptor en Rixdaler. Hr. Peders Barn i Oxb. f.: Dom. Oculi om Onsdagen var jeg til Barsel til Hr. Peder i Oxbølle. – Dom. Judica

døbte Hr. Dominicus Feldwebels Barn paa Slottet. – Urban Furioskütz et Barn døbt. – Christen Andersen, Kohyrde paa Slottet gift. –

Dom. 4 p.Trin. visterede Provsten i vor Kirke og prædikede. – Dom 9 p.Trin. døbt Hr. Lauritz' Barn, kaldet Juliane. – Fra Dom. 13

p.Trin. og næsten til Aarets Slutning herskede der igjen Pest, der næsten alene, som det synes, huserede i Pøel. I flere Huse †

Manden og Konen foruden en 4 til 5 Børn. – begravet Hans Jepsen i Kjøbing, som haffe ligget udi Sengen et halft Aar, en god

Dannemand. æt 80. – Paa Fredsfeften offredes for Sognets Fattige: 19 mk. 7 f.: Festo gratiarum actionis solenni pro Pasé mirabili

nob vestituta: blev offret udi Kirken, gratitudinis ergo, till de Arme Almisselemmer 19 Mk. 7 f. Som blev paa den Anden Dag

Michelsdag strax uddeelt til de fattige udi Kirken. Gud lønne enhver sin Haands Gaffue. –

Præsten bad for Hertugin-dens Forløsning: Den 30te. Sept. 1629 bleff den unge Printz og Herre ført paa Norborg Slot, Hans Fader

Hertug Frederik og Moder Fyrstinde Juliane, og sende mig Fürstinnen 4 R. for jeg bad altid udi Kirken om en god forløsning. –

Dom 18 p.Trin. Fredagen begravet Peder Bertelsen i pøle, som ogsaa døde aff pesten. æt 77 Aar, Som haffe været en aff mine

Kaldsmænd. – Hans Hustru Matte døde kort efter af samme Smitte 75 Aar g., og flere af Søns Børn. – Præsten absolverede

ogsaa flere Kvinder som vare bortlokne med Soldaterne og nu igjen vendte tilbage. –

Dom 24 p. Trin. bleff der holdt Barselhøitid paa Norborg Slott efter Hans Buge-lag, og var der Hertug Augustus af Sachsen, Hertug

Otto af Lüneborg-Haarborg oc Andre fürstelig personer, oc Kongel. gesandt. Mandagen derefter skeede Secretarii Brøllup paa Slottet

og Peder Stods Datter, oc var der Præster og Borger og gaff jeg til foræring en sølff begger, som kostede 3 Joachimsdalere. – Edem

tempore composui carmen nuptiale in honorem sponsi, pro quo donarut mihi Priniipās Sunder. thaleros toes, Otto Dux C.e. B. 2.

Augustus dux Saxoniae, Anguae, Westphaliae 2 thalens, zed intercepti sunt a quodam nobile , id ergo ad manus uo funt

traditi. –

Dom. 25 p.Trin. Torsdagen var jeg till Povl Schwichmanns Kost, Organist, gaff 3 mk., bleff versett sammel i Slotskirken.

Dom 2 Adv. Var jeg til Barsell til Lorentz Hußfogets i Oxbøll, gaff til fadderpenge 1 R. –

Aar 1629: Fødte 23. Døde 68 (af Pesten 47). Gifte 5 Par. –

1630 Dom. Misericord. Torsdagen d. 15de. April sendte jeg min elste Søn Hans Monradus udi Odense Schole oc kom udi 3 lectio att side, Gud hjelpe hannem udi sin Bog att forfremmes, oc altid att komme videre fort. Løverdagen derefter var jeg till Begravelse i Oxbüll efter S. Hr. Matz, som var 100 Aar gammel. –

Dom. 3 p.Trin. Interfui nuptiis sovoris meae charissinae Dorothea netis minima cum uxove mea in patria mea celebratis, og gaff en

Sølff begger til Brøllups gaffue og min Hustru 1 Rixdaler. –

Dom. 6 p.Trin. viet til Ægteskab Christen Husfoged og Syndet Datter af Holm (Maaskee han blot har ført Navn efter en Husfoged

han har tjent hos). –

Hexe brændte: Dom. 12 p.Trin. Udi denne Uge bleff Karen Smedekone brendt for troldom, og en Anden quinde i Holm, som var

kommen af Ulkebüll Sogn. –

Dom 13 p.Trin. i denne Uge er Merthe Peders i Holm og Anne Kalles forbrændt for Troldom.

Dom 15 p.Trin. Tirsdagen begravet Meiersken paa Nordborg, som bleff dødfunden om Morgen i hendes Kammer. –

Offer til de Fattige paa Mikkelsfest: Mikkelsdag blev der igjen offeret til de Fattige for at ihukomme Freden 9 Mk. –

Dom 20 p.Trin. Vaar mine Forældre af Jütland hoß mig, findes vi ikke mere samel, daa giffue Gud vi findes i Himmeriges Rige. –

"Klaus Hansen i Sandvad".

Onsdagen d. 1ste. December døde Fürstinnen Juliane mellem 12 og 1 her paa Nordborg Slott udi Barselseng og bleff ikke forlist. Gud

giffue hende en gledelig opstandelse.

1631 Festo trium Regum: Interfui Natalitus á Domino Nocholav in Snabeck celebratis, compatram agens, gaff Fadderpenge 4 Mk.

om 3 p.Epiph. Interfui nuptiis Privigni M. Joh. Brandes Sünderburgi. Honrraium datum sponso et sponso 2 Rixdaler. –

Fürstinde Juliane og en Prinsesse begravet: Dom Septuag. Onsdagen bleff Først-inden Juliana begravet og ført til Ecken Kirke, og

fick huer Pastor 2 Rixdaler og it flor. – Torsdagen bleff Jomfru Lische ibidem begravet og fick huer Pastor 1 Rixdaler som fulde. –

Gud giffue dennem en glædelig opstandelse. –

Dom Sexag. Døbt Jans Degns Barn, kaldet Johannes. – " " begravet Hr. Lauritzis lille Datter Juliane og huad hand lod offere, det

sende jeg hannem hjem igjen. Som var X mk. –

3 Paaskedag bleff den Sag forligt imellem Hr. Christen og sin Caplan. – Dom. Quasimodog. var jeg udi Horne Kirke avesterit aff

Vinden. – Den 27, 28, 29. April holdt almindelige Bededage. – Christen Vildtskytter paa Slottet blev absolveret fordi han lokkede en Kvinde paa Melsgaard. – Hans Stedsøn føres til Sønderborg for at curire: Dom 4 p. Pasch førde jeg om Onsdagen min Stifsøn Hieronymus ud til D. Mancinus att lade hannem curire. Dens det incrementum et benedictionem. – Magdalena var, som meget hyppigt Fadderske til et Barn og Anna holdt det til Daabs (Mon dette skulde være en Stifdatter). en Birkskjærer nævnes: En M. Jørgen Bruckschneider findes, som skar en Henrik Møllers Søn for sin Brist og Mangels Skyld i godt Folks Nærværelse, men han døde Dagen derefter. – begravet en gammel Kone i Holm 103 Aar gammel. – Jørgen Køckenskriver i Pøel. – Hr. David Monrads 2 Ægteskab: Dom 13 p. Trin. Interfui nuptiis Davids in Ketting. – Dom. 14 p. Trin. døbt Hr. Lauritzs Barn Elline. – Mikkelsfest blev der offeret til de Fattige for Fredens Skyld 8 Mk. 9 f. – Dom 21 p. Trin. vaar jeg til Thomas Lorentzens Kaast, gaff en Sølvseeke til 7 Mk. – Hertug Frederik holdt Jens Fogeds Barn i Holm over Daaben og offrede i Huset 1 Rixd. – Dom. 1 Advent Onsdagen var jeg til Barsel i Ketting til Hr. Søren. – 3die. Juledag var Hr. Jakob i Hørup og hans Hustru i vor Kirke. –

1632 Dom 3 p. Epiphan. Interfui nuptiis Francis Henrici Sunderburgs, foræret en Sølf begger paa 4 Rixd. – Kyndelsesmesse tages Offer i Kirken. – Maria Renselses-fest offrede hans Svoger David ham 1 Rixdaler. – Hertug Frederik' Bryllup: Dom. Sexag. Holdt F.N. Hertug Frederik Bilager her paa Slottet med høibaarne Førstinde Eleonora von Anhalt. Gud giffue til Lycke og Salighed. – Udi samme Bilag blef Hertug Fredericks Consuline Anne Jæger aff H. Frantz Karls af Saxen Soldates fangen bortført af hindis Hus. – Dom. Lætare Mandagen begravet Secretarii Caspari Voigts Barn, som blef dødfødt og lagt i Kirken. – Hr. Peders Barn i Oxbølle: Dom 2 p. Pasch. var han til Oxbølle hos Hr. Peder til Barsel. – 2den. Pintsedag prædikede han i Oxbølle og introducerede Hr. Peders Hustru, Offer-pengene forærede han sin Guddatter Margaretha Pedersdatter. – Dom 4 p. Trin. d. 24de. Juni var han i Ketting til Barsel og Fadder. – Dom. 12 p. Trin. var han til Barsel i Igen. – Henrik Møller i Vester mølle. – Mikkelfest prædikede Jost Jensen, Gud promovere hannem fremdeles (Ao. 1626 kom han rimeligviis ind paa Odense Skole). Dom 24 p. Trin. Interfui nuptiis Sünderburgs Provstii Georgii Brant. –

1633 Den 9de. Marts var Jakob Foged, Knud Persen og Hans Matzen udi Hafsnoed, og blef udi Haffuet. Hans Matzen imellem Als og Assens. – 3die. Paaskedag blef Karen, Hr. Christens i Svenstrup begravet. – Dom. 3 p. Pasch. Var han til Ambtskriverens Broders Kaast i Sønderborg, gaf en Joachimsd. – Dom. Trin. Interfui nuptiis comministri fillæ in Hagenb. – Dom. Esto nich i døbte Hr. Lauritz Jens Degns Søn Lauritz. – Onsdagen derefter begravet Jens Jebesen i Holm, Herredsfoged og Kirkeværg. æt 52. Som døde d. 2den. Marts. – Liigprædi-en var af Josua 1 Cap. 1-2 v. Udi hæderlige Folks Nærværelse. Gud give hannem en glædelige Opstandelse. – Dom. 4 p. Trin. begravet udi vor Kirke Secretarii Hustru Katharina Støds in pro sentia pastorum et aulicorum æt 30. – Dom 5 p. Trin. var han om Tirsdagen til Barsel i Ketting. – Hertug Christian til Ærø bisat i Igen Kirke: Torsdagen d. 22de. Aug. blef Hertug Christian begravet og fik jeg 2 Rixdaler. – Dom. 12 p. Trin. viet til Ægteskab Jost Jensen, Herredsfoged i Holm og Agatha Jørgensdatter af Fellsted. – Dom 16 p. Trin. var han til Brøllup udi Sønderborg, Doctoris Mancini og Hans Ambtskrivers Datter, foræret 1 Sølvsker og 1 Rixdaler. – Dom. 17 p. Trin. Torsdagen begravet Margaretha Kammertjeners her i Byen æt 40. blev lagt inden Kirkedøren. – Hr. Carsten Lorentzen i Svenstrup 2 Gang gift: Dom 20 p. Trin. var han udi Svenstrup Kirke og holdt Tjeneste og viet til Ægteskab Hr. Carsten og Anna Sabina. 1 Sølvseeke og 1 Rixdaler. – Dom. 22 p. Trin. var jeg til Kaast paa Nordborg til Henrich B(ecker) og Anna Rütenbergs og gav 1 Sølvseeke. – begravet Maren Hansdatter i Vester mølle, som var Peder Møllers Søster æt 64. – Dom 22 p. Trin. om Torsdagen brændte et Kaad af heri Kjøbing, som Thomas Kallesen udi boede. –

1634 Flere Misdædere henrettede ved Igen Kirke: Den 8de. Januar blev nogle Misdædere rettet ved Eckinting, som gav sig ud for tartarer, haffde brutt ind udi Kirken der og stolet 300 mk. Och gjort meget meere ont, som deres bekjendelse lyde. – De 3 lagt paa Steiler, 1 hengt, og 1 Quinde. Siden blev den 4de. lagt paa 4 feiler (steiler). – Gud bevar enhver Christen for saadanne Folk paa alle deres Reiser. Amen. – Dom. Palmarum Tirsdagen var jeg til Barsel udi Hr. Dominici' Huus til Eleonoras Barsel. – 3die. Paaskedag var jeg med Casparo Voigt Secretaris til Sundborg til Festenøl. – Dom. 5 p. Tin. vare alle pastores in toparchia Il. Princ. Frederici til Barsel paa Slottet. – Dom. 6 p. Trin. communiceret i vor Kirke Secretarium, Philip Kock, min Broder og mere Slotsfolk. – Onsdagen var han til Præste Calent udi Tandslett Kirke og prædikede Hr. Peder i Lysabbel ex. Joh. 15 C. 9, 22 V. – Dom. 7 p. Trin. var han til Secretarii opaa Nordborg hans Kaast, offrede 1 Bæger paa 3 Rixdaler. – Dom 9 p. Trin. drog han med sin Broder Caspar til Glücksborg og forærede Hertug Philip ham 1 Rosenobel. – Dom. 10 p. Trin. døbt om Fredagen Jost Fogeds Datter i Holm, kaldet Eleonora Sophia og var min Stifsøn Fadder dertil, gav 2 mk. – Dom 19 p. Trin. døbte Hr. Lorentz Dorotheas Barn i Huset, som Scholmester Andreas Høckelig lokkede. – Samme Dag var han udi Jylland til sin Søsterdatters Kaast, som fik Byskriveren udi Horsens Jens Ørbeck og gav han Bruden 1 Sølvseeke og Brudgommen 1 Rix-daler. Og gjorde han samme tid en farlig fald udi Ørum paa sit Bryst og høire Arm. – Hr. Peders Barn i Oxbølle født: Torsdagen derefter gjorde Hr. Peder i Oxbølle Barsel. – Dom. 23 p. Trin. Torsdagen døbt Hermann Brychmanns Datter her udi Kjøbing Eleonora. – maaskee en Søn af Provsten i Lysabbel Hr. Dan. Jørgensen: Dom 25 p. Trin. var han til Flensborg til Peter Daniels Kaast og forærede 1 Sølvseeke. – Dom. 1 Adv. var Magdalena til Hr. Jakobi udi Hørup Slegfried Datters Kaast. – Dom. 4 Adv. døbt Hr. Lauritz' Barn kaldet Johan Rudolf, Magdalena var Fadderske. – 2den. Juledag introducerede han Hermann Brüchmanns Hustru Anna Jegers. –

1635 Maria Reselsesfest var han til Barsel i Svenstrup. – Peter Bruer paa Slottet begravet. – Secretairens lille Datter Kathrine begravet æt 13 die. – Dom. Quasim. geniti Tirsdagen begravet Secretairens Hustru Kathrine æt 20 Aar, ligger udi Kirken. Text: 1 Thess. 4 Cap. 13 ad fines. – Dom. Exaudi var han udi Ketting Kirke efter Bispens begjæring, bode til Ordination og Regnskab. – " " døbt Jørgen Skrivners Barn Dorothea. Dom. X p. Trin. Interfui nuptiis in Nythmark celebratis a Jano Corrino et filia Dui Frederici Kruckowii, skjænket en Joachimsdaler. – " " Trolovet Claus Persen i Pøel og Karen Jørgen Degns Datter udi Ulkebølle. –

1636 Dom. Septuag. var han til Præstens Datters Bryllup udi Sønderborg. – 3die. Pintsedag begravet en gammel Matrone af Norborg Slot, som F.N. Eleonora lod begrave udi Tontofft Kirke og lod offre offuer hendes Liig 4 mk. æt 92. – St. Hans d. Døders Fest blev der holdt førstlig Kindtauff paa Nordborg Slot. Løverdagen derefter var han til Kaast ibidem mellem Hans Clausen (rimeligv. Kjøbm. og Broder til Præsten i Oxbølle) Sønderborg og Peder Støds Datter Merthe; en Joachimsdaler. – Dom 2 p. Trin. Fredagen var han til Begravelse udi Snabeck, S. Agnetis. Dom. 9 p. Trin. Onsdagen d. 17de. Aug. var han til Calent udi Hørup. Text Psalm 34. – Dom. XI p. Trin. var han paa Philipsborg udi Sundevit, og blef samme tid oc dag den Ny Fundirts Kirke confexrerit oc Indviet aff Hofprediger udi Fürstl. Adelig Geistl. oc Borgelig Stands personers præserter. Gud samme Fürst-Huþ oc Kirke naadelig bevare fraa alt Ulyck, Skade oc fare for Chri. skyld. Amen. oc bleff samme tid ilt Fürstl. conioivium anrettit. samt oc holdet it brøllup mellem en Ladelev oc Vaskepige oc gaff jeg til Honorasium 1 mk. – " " trolovet Jørgen Nyemand oc gifte Maren Munck udi Kjøbing. – " " Døbt Hermann Bruchmanns Datter Kathrine. – Dom. 15 p. Trin. var han i Glücksborg. – Onsdagen begravet Henrik Becker paa Slottet lagt udi Kirken ved den søndre Side under Stolene. – Michelsdag Barsel til Hofmesters. – Dom. 17 p. Trin. var han om Mandagen til Kaast udi Sønderborgh Hans Jepsens Datters og Johannis Steuermann. en Joachimsdaler. – Dom. 18 p. Trin. Løverdagen var han till S. Jens Brands udi Sundborg begrafelse. min gode Huþwert ..dem. Gott erfreude sein Seele. –

1637 Maria Renselsesfest Var begge Herbrødre F.N. Frederik oc Hertug Philipp samt begge dieris Fürstl. Gemalhinner Udi Min Kircke til Predicken oc lod Naadigst offerere paa Alteret 7 rixdaler foruden huis dieris tjenere offererit oc med det Almindelig offer, som mine egen Sognefolck offeret beløb det sig til en sum 48 rixd. 11 þ. Gud forunde enhver sit Hjertes Begjæring. – Præstens Stifsøn Hierony-mus var Fadder til Hieronymus Skomagers Barn. – Hr. Peders Barn i Oxbølle født: Dom. Invocavit: Interfui convivio baptismati apud D. Petrum in Oxbüll. 1 Rd. – Dom. Remin. om Fredagen var han paa Philipsborgh. – Foruden det almindelige Paaskeoffer offrede ham desuden hans Broder Caspar og Christen Jensen, som den Tid var i Kirken, huer en Rixdlr. Gud bevare dem fraa ald Ulycke oc gifue dem dieris hjertis christelig ynske oc begjæring til Guds ære oc dieres egen timelig oc evig welfart oc

Salighed. – Anden Paaskedag introducerede han i Oxbølle Kirke Hr. Peders Hustru. – Dom. vocens Jucund. var han udi Veile til Brøllup mellem Peder Nielßen oc Mette Clemensdatter oc forærede 1 Sølfbegegter paa 5 rdlr. – " " døbt Henrik Møllers Datter Eline oc holdt Hofmesterens Frue det til Daabs, oc var begge Adelige Jomfruer paa Slottet Fadder-sker, var Hieronimus Fadder. – Den 28de. Junii var der Calent udi Ulkebüll Kirke. Hr. Povel's Text var den 6te. Psalme, som han explicerede. – Dom 5 p.Trin. Prædikede han udi Slotskirken, appiobante D. Dominico. Och var han samme Dag udi Svenstrup Kirke att Anhøre Dui Christiani removendi Sentents. Duus Jesus ipsum rursus ad pastoratum promoveat. amen. – Dom. 7 p.Trin. Torsdagen bleff begraffuet En Edelknabe ved naffn Geert Adolph von Weltzin udi vor Kirke, Fød udi Meckelnborg, som den 16 Julii om Afttenen silde da porten var tillucknet oc ville windbroen offstige, daa er han falden nedem i Søen och der endet sitt lifnet. Gott sei seine Seel gnädig. amen. Liigprædiken ex Job 1. daa stod Job op oc Sønderreff sine Klæder. – Oc vaar udi Kirken det gandske Fürstel. Hoffolck Adel oc nædel. oc bleff der offret efter hannem paa Alteret 8 mk. 12 β. – Dom X p.Trin. var F.N. Hertug Frederick oc Hertuginde med gandske Slotsfolck udi i Kircken oc smme tid mine gjeste. – Dom XII p.Trin. Torsdagen begraf. Henning Lackey oc nu Silberknecht, it got troet Blod oc lod Fürstinden Eleonora offre over hannem 1 rdlr. – Dom 13 p.Trin var jeg till Philipps Burgh henførret oc sammesteds paa F.N. Hertug Philipps Naadigst begæring, holden tyske meße; begge Fürstlige personer Hertugen oc Hertuginde Sophie Hedevig paa deris Andechtige oc christlige Confession oc beichten, som en ringe Christi tjener absolution forkyndiget oc det høvyærdige Altars sacramento administreret, samt 3 Adelige Jomfruer, 4 Edelknabe, 3 magde-kens oc 5 Fürstl. Diener, oc foræret mig samme tid F.N. Hertug Philipp 4 R. – Dom 13 p.Trin. Torsdagen var han till Herr Erici Manrads Festensøll udi Fyen til Flemløß. Gud gifue den gode lycke. For modstandinde Vind kunde han ikke komme hjem, hvorfor Hr. Lauritz prædikede og døbte. Dom. 14 p.Trin. Om eftermiddagen som jeg var hjemkommen, lod Philipp Kock till gjest byde Sin Ohmb aff Flensborg Sebastian Goldschmidt, En fien oc stættlig Mand, som af blericiet haffe meget gott meriterit udi Krigswesen. Gud erholde Saadan Obadias leng oc lykkelig. Amen. – Dom 17 p.Trin. Torsdagen var jeg till Barsel udi Ketting, honovarium 12 mk. – Dom. 18 p.Trin. var jeg udi Svenstrup Kirke, oc stod høß Hr. Lauritz, som samme tid sang sin første Messe, oc offeret jeg oc Magdalena 1 mk. 10 β. Oc samme Dag bleff hand troloffuet til Hr. Matthieses Datre Kathrine. – Peder Hansen i Vestermølle gift. – Dom. 22 p.Trin. døbt Peder Rasmussens Barn, kaldet efter F.N. Hoffmester, som holdt det tildaabs, Christopher førte Navnet Stødt efter deres Moder, oc var jeg Fadder till samme Barn, gaff 1 rdlr. – 2den. Juledag var woris Naadige Herskab paa Slottet min gjeste. – 1638 Dom. Quinquagesima var jeg till Bryllup paa Slottet til Caspars Voigts, F.N. Secretarii oc F.N. Hertuginde Cammermøe Cathrine Møhlen, oc offrede jeg dennem en sølff begegter. – Dom. Oculi var jeg till Hofmesterens til Barsell. – " " † Bernt Trommeter paa Slottet æt 60 an. – Dom. Cantate Interfui nuptiis Bonaven-tura concionatoris aulici zu Glücksborg. 3 Joachimsd. – Presens fuit ibi Ill. Princ. Gottorpensis Item Marchis Ernestus Brandenburgensis et noster Clementiss. Fredericus. – Den 10de. Junii imellem Løffuerdag oc tredje Søndags Trinitatis natt Klocken halvvei 12 død min hjerte allerkerjeste hustru Magdalena, efterat hun haffde ligget til Sengs udi 3 Uger fraa den Løfferdag Trinitatis Klocken 12 om Middag hunn bleff Siug. Och tog hun en smuk Ende, Saa hun i det Sidste (som oc tilforn). Altid praakallede Gud oc sagde: "Gud i Himmerig hjælp mig." oc idelig robtte: "Jesus, Jesus, Jesus hjælp mig. Jesus opløb mig." Saa hun daeraff, ligesom kom udi en sød søffn, oc døde førend mand bleff det var, Udi Hr. Dominici Hustruer oc Andre got folcker nærværelße. – Gud erfrewer hindis Seele eviglig oc giff legemet en sancte roe i graffuen till den yderste Dag. Gud unde mig och hinde daa att findis oc sanckis i Himmerigis Riige for Sin Søns Jesu Christi vor Herris oc Broders skyld. Amen. – Hendes Alder var 40 Aar: Hendis Ecteskabstal med sin forrige hußbond S. Magistro Johanne Monrado varet 5 Aar oc haffr tilsammen – 3 Sønner. Saa døde hand 1621. – Mett mig varet samme stal – 16 Aar Saa døde hun- Gud unde mig, som en sørgelig igjen leffuer, Christelig att leffue oc Salig att døe. Amen Herre Jesu Amen. – Liigprædiken samme tid gjorde Prousten H. Jesper till Atzerballig, oc bleff offret offuer hende. 3rdlr. Texten ex psalmo 90 vers 3-13. Hun bleff begraffued d. 14de. Junii, som var en Torsdag. – Till Kirken oc fraa fulde hendis Liig, Welb. Strænge Hr. Hofmester Christopher Offenbergh paa Slottet, Erlig oc Welb. Jomfru Dorothea Maria von Rhode F.N. Hertuginde Cammerjomfru, Welb. Frue Anne Schacken. Dißligste gandske Priesterskab her i Landet oc Sambtlig hoffolck F.N. Befaling Mend oc tro tjenere med fruentimmer, som alle var til bord efter prædiken. Oc var ocsaa det gandske Sognefolck tilstede, aff hvilcke de elste oc forstanderne i byerne, Sambt Kirkes Medhjælper oc bistander var oc indbuden til Maaltid. – Dom. 4 p.Trin. Efter Kongel. Majest. Naadigst begjær oc befaling er der skeed offer udi Kircken till de Prester, som sig opholder till Rostock, fordi dieris Sognefolck, som for Krigswesen er bortspredd, ingen underholdning Kand ind-bringe, daa haffue Sambtlich Kenspielkinder bode aff denne flecke saavel som aff Sogne Meenighed contribuert oc paa Alteret fremboret. 12 mk. lübsk oc 12 β. – Gud til huis ære saadant er skeed, beløn en huer sin haandis gaffue, amen, efter Christi egen befaling oc tilsagn: Date et dabitur vobis Luc. 6 v. 38. – Dom. 6 p. Trin. Onsdagen næst efter St. Hansdag var der Calent udi Oxbüll oc var H. Peders Text Evang. om Peters Fiskefanget. – Dom 14 p.Trin døbt Jørgen Jepsens Barn Charsten, oc var jeg oc Hans Monrad Faddere. 1rdlr. – Dom. 16 p.Trin. døbt Hr. Lorentzens Barn kaldet Eleonora Elisabeth oc holdt det til Daabs F.N. Kamer Jomfru, Jomfru Dorrothea Maria geboren von Rhode. – begravet Blegjetjunens Moder i Blegegaarden æt 70. – Dom 18 p.Trin. blev der offret till de fattige fangne Medchristne under der Tyrkske Dag. Gud Naadelig fri oc bevare dem for Christi skyld. 9½ mk. – Michelfest viet til Ægteskab Hofmesterens Johan oc Gertrud Altrumøe paa Slottet, oc smykkede hend Jomfru Dorothea Maria F.N. Cammer-Jomfrue til Brud. – Dom. 20 p.Trin. Løverdagen var han til H. Charstens Søns begraffuelse i Hagen-berg S. Charsten. – Dom 22 p.Trin. Onsdagen begraffuet Hæderlig oc Vellærd Mand Hr. Lauritz Hanßen. Guds Ords Medtjener oc Capellan til denne Kircke, som hand har tjent udi 22 Aar med Guddommelig Lærdom oc Christelig loffuet oc got eksempel. Got erfrewer sein Seele amen! til begraffuelße fulde Welb. Hr. Hofmeister Offenbergh oc Doctor item Welb. Fru Marike Lützowen, F.N. befaling Mend oc Borger her i Byen, Sambt Herritzprester oc meenige Sogne-mend. Oc bleff der offret efter ham 8 mk. oc efterdis hans hustru Sad inden Kircken den tid, oc jeg samme tid ledde hende ind offret hun 1rdlr. oc sin Datter 10 β (hvilke Penge han igjen sendte tilbage) da hindis Mand var hans gode Broder oc Vend. – " " Dom. 2 Adv. absolvert Hr. Dominicum paa sin Siuge Seng. Dom: post Natevitatem Christi tog han til Gudsbord Secretairen, Ambtskriveren, Præseptoren, Organisten, begge Edelknaben m.fl. fortis dens ordinaire Skriftefader var syg. Gud hjelpe hannem til sin Sundhed igjen for Christi Skyld. de communsio ved fornid Messen bleff begynt. –

1639 Festo Epiphan Communsiorit Welb. Hr. Hofmesteren Christoff von Offen-bergh, item begge Adelige Hofjomfruer Jomfru Dorothea Maria von Rhode oc Jomfr. Sophia Maria von Pentzen, item Hofmesterinden. Oc nogle Andre flere aff Stadsfolkene. – Tirsdagen d. 15de. Januar døde F.N. Hofprediger Hr. Dominicus Laurentii æt. 55 oc blef begraffuet i Sünderborg i sin fædrene graf den 22 quidem. Gud gifue hannem oc alle tro Christen en glædelig opstandelße paa den yderste Dag for Jesu Christi skyld Amen. – Foruden det øvrige Offer sendte han den gudfrygtige Agathe Hr. Dominici mig paa Alteret en Rosendlr. 12 mk. – Dom. Septuag. Torsdagen var han udi Oxbüll til Barsel til Hr. Peders oc gaff forening 9 mk. – Dom. Sexages. var min kjære tilkommende Moder Agathe oc Min hjerte kjære Festemøe Magdalena Hr. Dominics Datter til Gudsbord. – F.N. Mundtkock Philip Low holdt et Barn over Daaben. – En Mand fik sit Sognevinde eller Geburtsbrev, ligesom tidligere flere have faaet 1rdlr. – Dom. Oculi var jeg til Welb. H. Hofmesters oc døbte sin lille Barn Jomfru Eleo-nora Dorothea, oc lod F.N. til Gottorp det holde til Daabs, oc fick jeg til Offer 3rd. 2 mk., gaf instrumenterterm 1rd. – Om Tirsdagen reißte jeg med H. Dominics Søn Philipp till Østerholm paa sin sente reyse at gaa der i Schole, Gud gifue hannem megen lycke oc fremgang for Christi skyld. – Amen – deds ipsi thaler. – Dom. 1 p.Trin. prædiken H. Zeno i lagenßbye oc intimerit till Ægteskab paa min oc min Kjære Festemøes vegne Magdalena H. Dominics Datter. Gud gifue oß naade, lycke Velsignelße oc evig Salighed. Amen. – døbt Hermann Brückmanns Datter Elisabeth efter den ældste Frøkens. – Begravet Jørgen Jepsen Ambtskriver samme Søndag. – Dom. 2 p.Trin. Bleff holden Fürstlig Kindtauf paa Norburgh, blef den unge Herre kaldet Christian Augustus. – Mandagen el. St. Hansdag Gjorde F.F.N.N. af stor naade oc liberalitet Min oc min kjære Bruds Bryllup paa Slottet udi fornemme oc fürstlige personers præsens, som var paa Kindtauf oc offret stor gafue. Gud belønne dem alle oc unde oß begge til sammen langt lefnet, lycke oc Velsignelße oc Siden alle evig Salighed. Dom. 3 p.Trin. var F.F.N.N. med Adelige bonitæt til mit til gjest til en liden Erkjendtlighed for første velgjerning oc Naade. – Dom. 4 p.Trin. Onsdagen blef holden balent her i Tuntoft præstegaard, h.e. 10de. Julii oc prediget i Kirken ex. Matth. 16 v. 13 etc. de Apostol. fide et confessione, de unseu salutis fide Christi. Absentibus tumi temporis fratribus Dus Davide in Ketting et Petro in Lyßappel blef offret af 8 prester til de fattige 1rd. – Den 13de. August var jeg till Fürstlig begrafuelse till Sunderborgs huß der Fürstinnen Dorothea blef begrafuet, oc huer prest forærit 1 Rdlr. oc 1 Trauerbinde. – Dom. X. p.Tr. viet til Ægteskab Hans Ifuerßen F.N. Fyrboder oc Magdalena Lauritzdatter Spindepige paa Slottet. – " " døbt Herman Vesemands Datter Hedevig Marie, holden til Daabs af Welb. Cammerjomfru. Denne Vesemand var F.N.Hofsinde. –

Dom 12. p. Trin. om Tors-dagen var jeg bortreist med F.N.F.N. os var der paa ...Dag først paa Nackebøll, Siden paa Fjellebro, der efter paa Frellerup, og allersidst paa Steensgaard. Den følgende Søndag forettede Hr. Zeno i lafensbye derfor Tjenesten for ham. – Dom. 14 p. Trin. om Torsdagen var han til Barsel i Svenstrup og var hans Hustru Fadderske. – Dom. 18 p. Trin. var der Bryllup udi Hørup Præstegaard. – ” ” begravet Jørgen Buntzen udi Holm, æt 66. Præstens god gamle Ven. –

1640 Skjærtorsdag var Slodspræsten til beichte her i Kircken. – En Fuglefenger og hans Hustru nævnes, men uden Navn. – Dom. 2 p. Trin. var jeg oc min kjære hustru udi Korsør til Min kjære Broders Caspar Brandts Brøllup oc predikede jeg samme tid udi Kircken. Oc forærede hannem til Bryllups Shenck en Sølfkande paa 50 lodt 3 Quintin oc gaf jeg Bruden 1 Rosenobel oc Magdalena gaf hende 1 Ducat. Gud gifue dennem begge megen lycke oc Velsignelße. Amen. – Dom. 4 p. Trin. var jeg til Brøllup udi Hagenberg Præstegaard oc forærit Brudgommen Thom. Lor. en Sølfsked oc Bruden 1rdlr. (vistnok Chr. Brunck' Steddatter). – Dom 5 p. Trin. var jeg om Onsdagen til Philip Kockes til Vindue Øl oc gaf 1 Renskr. – Dom 6 p. Trin. var jeg om Onsdagen til balent udi Hagenberg Text: (hebræisk). – Dom. 8 p. Trin. var F.N. Hofprediger til Beicht Dr. Albertus Toppsus. Noch var Præseptor at Organisten, item Philip Löwe. – Jørgen Svinmester. – Dom. 10 p. Trin. var W. Fru Sidzel Høgh och Fru Magdalena udi Kircken oc herbergeret den forrige nat hoß mig. – Peter Becker, Jochum Lakey oc Bendix Kock til Gudsbord. – Dom. 13 p. Trin. visiterede Venæreb. Dns. Episcopus vor Kirke oc examinerede Bøvnem oc blev F.N. mandat afløst om Stolestadene i Kircken. – Dom. 20 p. Trin. om Mandagen var jeg oc min hustru til Lorentz Ambtskrifuers Kaast i Sønderborg. – Dom. 1 Advent Fick oc bekom Erich Rasmußen, i Proustens nærværelße, sit Kaldsbref att vere Sogne Cappelan, oc udlofuede, at dersom hand giftet sig in loco, ingen anden at tage end S. Hr. Lauritzis ælste Datter. – Blev hannem bevilget til Ordinationspeng 8rd. – Fredagen var jeg til Begrafuelße udi Oxbull Saro S. Hr. Matzis æt 80. – Prediket Prousten ex Gen. 23de. sepidtura Saro uxoris Abrahamns. – Dom. 2 Adv. var jeg til Vindue Øll til Jens Skrædder gaf 2 mk. – Onsdagen var han til Begrafuelße efter Rasmus Degn i Oxbølle. – Dom. 4 Adv. Mandagen kom voris Capellan Hr. Erich igjen Othonse ordinerit. –

1641 Dom. Epiph. visiterede voris Lands Prouist vor Kircke oc gaf hannem sin Stipendium nemlich – joachim. – Koppeoffer for Capellanen: Samme Dag Sang voris Capellan sin første Meße for Alteret oc blev hannem offeret af alle Sogne-folck, jeg gaf hannem 1 mk. l., min hustru 10 β. – ” ” begravet Erik Povlsen, en god gammel Simeons Staldbroder æt. 76. – Dom. Sept. Denne Søndag var F.F. N.N. med deris Hr. Søn til Colding hoß Kong. majist under Disciplin. Gud gifue den unge Herre megen lycke oc Segen. Amen. – Dom. Quanquag. var jeg til Hans Degns Brøllup i Hagenberg, gaf 1rd. – Dom. Oculi var jeg til Hofmesterens til Barsel oc var en Gesant fra Kongen. – Dorothea: Hr. Lauritzis. – 2den Paaskedag var jeg i Sunderborg oc holt min Svogers Hans Lorentzens Barn til Daabs kaldet Hans, oc gaf til Fadderpeng 1 Rosenobel oc 1rd. Gud lade samme min Gudsøn voxte til Guds Ære, forældre til trøst oc gode venner til glæde. – ” Præstens Indtægt Ao. 1640-41 Midsommers Tiende: St. Johansdag fik jeg till tiende penge 22½ mk. l. for Lam, Kalve, Bier, o.s.v. Summa paa penge fra St. Hans Dag 1640 til 1641 ungefer 337 mk. - 11 β - 6 f. – Dom. 4 p. Trin. Tirsdagen blev nedersatt Welb. Hofmesters Christofuer von Offenborgs Barn Christian udi i vor Kircke, prediket Hofpredikanten ofuer hannem, oc siden henført til Eken Kircke. – Samme Dag var der balent udi Svenstrup. – Om Fredagen blev begrafuet Casparus Voigt, F.N. Secretair oc lagt udi Kircken. Talen holdt Slotspræsten, oc blev mig foræret 1 Ducat, hannem offeret paa Alteret 9rd. – Dom 8 p. Trin. Onsdagen var jeg til Sunderborg til Deeling efter S. Hr. Dominicus. – Dom 11 p. Trin. Gjorde F.F.N.N. Johans Organistes oc Kammermøens Heischer Kaast paa Slottet. – Hexe brændte: Dom 12 p. Trin. Løverdagen blev der brændt 2 søster af pøle Thøri oc Maren for Troldoms sager, som de bekende att hafue gjort. – - Dom 15 p. Trin. Onsdagen holdt Bededag. – Dom 17 p. Trin. Onsdagen begrafuet Abraham Organisters Datter. – En Mand af Holm Christen Hansen blev begravet af Bøddelen, som af Vansindighed havde taget sig selv af Dage. – Dom 20 p. Trin. Tirsdagen begrafuet Katharina, D. Hieronimus efterleuerske oc prediget Prousten i Hagenberg ofer hende ex. ... 3 v. 5 æt 72. Gud unde hende med alle tro Christne en glædelig opstandelße. – Dom. 2 Adv. Fredagen mellem Kl. 7 og 8 om Aftenen inden 2den Advents Søn-dag blev min kjære Hustru forløst oc velsignet med en Søn, tilsteede værende Høyborne Fürstinde Eleonora, med Andre gode Hustruer her i Byen. Den 3de. Dec. udi Tiurens tegn under Jovis Planet mit quadrat aspect. – At den yngste som staa i Ruth bogs 4 c v. 14 motte gjelde oc blifue af os. – Dom. 3 Adv. døbte Provsten i Hagenberg Hr. Charsten voris lille Barn, som F.N. Hertug Frederich holdt till Daaben, oc kaldede hannem Friderich, oc var samme Barns Faddere W. Hofmester Christoph von Offenbergh, item var oc Faddere af Præsten oc Præste-quinder, Borgere oc Borgersker af Flensborg oc Sønderborg. Gud unde samme lille Friderich att fremvoxe oc tiltage i Alder, ynderst, Wißdom oc Naade bode hoß Gud oc Mennesker, huilcket sin kjere Faddere hannem ocsaa ynasket hafuer. Amen Hr. Jesu Amen! Om Fredagen var jeg i Hagenberg Kircke, oc gjorde Liigpredigen ofuer Proustens Hr. Charstens Hustru Karen, som hand det af mig hafde begeret, hendes æt: 65. Text Ezech. 24.

1642 Dom. Septuag. Predicket Philippus Dominci her udi vor Kircke. Gud gifue hannem fremgang med gafuer af sin Naade ved Christum. Dom. Lætare blev der holden Fürstl. Kindtauf paa Slottet oc Barnet kaldet Luisa Anemona. Om Mandagen var jeg til Kaast paa Slottet Ewalds och Liskes, gaf til forening 1 rhinskgylden. – En temmelig svær Skat for Geistligheden: Dom. Jubil. Torsdagen coupererit med Provsten alle Præster om den nye oc usædvanlig skatt at gifue af deris Korn. – Dom. vocem jucund. Om Mandagen blev Hans Lorentzens hustru i Sønderborg begrafuet. – Dom. Trin. var jeg i Ketting til Barsel oc var Magdalena Fadderske, gaf 1 rhinsk. – ” ” begravet S. Hr. Lauritzes Søn Johan Rudolf æt 8 annos. – Midsommers Tiende m. Plovbyrd: St. Hansdag tiende peng opløret 18 mk. 5 β. Nok foruden Plovbyrd. – Communiceret Philipp Kock oc hans Hustru, item deres Søn Johan Løn. – Hofmester paa Slottet: Michelsdag var jeg til Hofmesterens til Barsel. – Dom. 21 p. Trin. Mandagen Interfui nuptiis Martins Lokers præseptoris in aula Norburgensi oc Cathrinæ Madsen. –

1643 Dom. 1 p. Epiph. Onsdagen holden Bededag; de officis mutuo Parentum et liberorum. – Dom. 1 p. Pasch: Onsdagen holden Bededag. Vindueøl: Dom. Jubil. var jeg til Vindue=Øll hos Lauritz Skræder, gaf 1 Krone el. 2 mk. – Liigklæde-gilde: Christi Himmelfartsdag var F.F.N.N. sampt Norburgske Adel gjest i mit huß oc gjorde jeg samtid Liigklædegilde. – Dom. 3 p. Trin. copuleret jeg Prousten i Hagenberg oc Anna Lundes, oc holt meße oc tjeneste same tid. – Midsommer Tiende m. Plovbyrd: Dom. 4 p. Trin. var Eiler Bille her i Kirken. St. Hansdag 20 mk. 4 β. foruden Plovbyrd. – Dom 14 p. Trin. Taskrøgelße gjort for Broderlig reconciliation imellem Hertug Frederick oc Hertug Philip, som hafte været uwenner udi 3 Aar. Psal. 133. – Dom. 18 p. Trin. Den 1ste. October codem die qui atvo signandus Capillo. – Tontoft Præstegaard brænder: strax ofuer Middag skeede en stor ulycke oc skade af Ildebrand udi Præstgaarden. Saa det gandske Sædehuß, som var 28 Fag, afbrænde i Grunden, nesten inden 4 timers tid. Gud oprette bode huß oc Skaden igjen, saa meget sin Gode Guddommelige Naade oc Barmhjertige Villie tilsiger for Christi Jesu skyld. Amen. – Dom 20 p. Trin. Mandagen reiste jeg til Odense at gifue Bispen tilkjende den skadelig Ildebrand som paa Præstegaarden var skeed, oc hans Erwürde forærit mig 10r. Torsdagen kom jeg hjem igjen. – Gud skee lof for lykkelig reise. – Præsten Philip Lund's Bryllup paa Nordborg Slot: Dom 26 p. Trin. Interfui nuptiis D. Philipp in Dütüll iu aric Norburgensi cæle-bratis. – Dom 1 Adv. Mandagen reiste jeg til Fyen att tale med Bispen oc Leens-manden Henning Valckendorff om erstatning til mit afbrende huß, oc fick trøstelig beskeed at huer Kircke udi Fyens stift skulde udgifue 1 rixdaler oc huer prest contribuere en slet Dr. Herforuden forærit mig W. Henning Valkendorff 2 Jacobußstycker guld saa god som 10rxd. W. Hr. Jørgen Brahe 2 risdr. Henrik Gullensteen 2 risdr. W. Fr. Elin Marsuin 10rxd. Gud belønne dem med mangfoldig Velsignelße. Amen. – Fredagen beret jeg Philip Kockes Søn Johan Low, oc forærit Faderen mig 1 Rdlr. – Flygtninger fra Holsteen form. Krigen: Der har opholdt sig en Deel Flygtninger fra Holsteen her i Slutningen af Aaret paa Grund af Krigen, som ogsaa offrede til Præsten Juledag. –

1644. Dom. Quinquag. Imellem Mandag oc Tirsdag om Natten der Klocken var imellem 11 oc 12 blev min Anden Søn fød til Verden, Gud unde hannem hellind oc Sundhed oc af forældre trøst oc glæde af hannem. Gud for alting til lof oc Ære for sin f. Nafns skyld. Amen. – Dom. Invocavit: Onsdagen døbte Provsten i Hagenberg min Anden Søn, som F. N. Hertuginde Eleonora holt self til Daaben oc blev kaldet Christianus, oc var F. N. Fadder til samme Søn, sampt W. Adelig Fru Marike Lützen, oc W. Jomfru Dorothea Maria von Rhede, F. N. Camerjomfru, sampt andre Erlige oc fromme Borgere oc Naboerske her udi Byen oc Nabolau. Gud unde samme lille Barn att hand efter det lille Barns Jesu eksempel motte oc kunde voxte oc tiltage bode i Alder saa oc i Visdom oc forstand, naade oc yndest hoß Gud oc Mennesker. Amen. Herr Jesu Amen. At hand bode motte lefue en ret Christianus oc døe en salig Christianus Amen, Amen. Amen. – Flygtninger fra Sundved: Ved Paasketiden seer man, at der ogsaa har været Flygtninger fra Sundewitt her. – Tredje Paaskedag reisde jeg til Fyen til Bispens oc kom lykkelig hjem om Torsdagen. – Almindelige Bededage: 3, 4 oc 5 Juni. Mandag, Tirsdag oc Onsdag holdt almindelige Bededage.

Dom 3 p.Trin. viet til Ægteskab Hr. Erik Rasmußen och Margrete Philip Datter udi Philip Kockis Nye huß, udi Fürstens oc Fürstindens samt Adelige personers oc Andre Geistlig oc got folckis Nærværelße. Brudprædiken af Syrack 7 v. 26 gaf jeg til gafue 1 Sølfsee, vog 3 lodt, oc Magdalena gaf 1 Rosenoble. Den samme Dag communiceret Præstegunnen af Løgum oc hendis Svoger oc Børn. – Dom. 4 p. Trin. døbt Herrmann Brückmanns Søn Frederich oc gaf mig til Offerpenge W. Friderich Lützow 1 Rthlr. Gud bevar hans W. for all Ulycke for Jesu Christi Skyld. – Flygtninger fra Nordslesvig: Onsdagen døbt Thomas Frißis Søn, Hans af Apenrade, i Holm. – Den 24 Juli Onsdagen var jeg til Preste Calent udi Atzer-balling, blev prædicket Cantie: Zachariæ. – Fredagen begravet Christen Suders Datter Anna i Holm, som druknede imellem Als oc Sundet, oc blev fundet igjen paa den 10de. Dag. æt: 28. Løverdagen begravet Kalle Jørgensen i Holm, som druknede paa samme Tid oc blev fundet paa den 11te. Dag. æt: 34. – En Simon Kræmer fra Apenrade (maasker bosat i Ketting) har ogsaa opholden sig her i nogen Tid, da et Barn blev døbt her. – Dom. 11 p.Trin. copuleret efter andt Gudstjeneste F.N. Hofpredikant oc F.N. Hertugindens Camer Medken Eleonora udi Hofmesterens huß, en Sølfsee 10 Lod Sølv. – publico absolveret Henrik Møllers Søn i Wester-mølle, Simon Henriksen oc Kaen, Nis Clausens Datter i Holm, for Leiemaal, de bleve gifte med hverandre. – Dom 16 p.Trin. var F.N.F.N. min gjest i det Nye huß, som jeg flüth udi om Onsdagen tilforn. Gud gifue oß her udi lycke oc Velsignelße oc bevar oß fra ald Ulycke for J. C. skyld. – En Kone fra Warnitz begravet. – Blodgang i Sognet: Om Onsdagen † en Pige, som meentes at være død af Blodgang, en Broder til hende † kort derefter ogsaa af Blodgang. – Dom. 22 p. Trin. om Tirsdagen fik vi skrifuelse at Frederick Lorentzen min kjære Svoger var død i Malmø af Blodganck. Gud vær sin Seel naadig. † Simen Kræmers Frue. –

1645 Dom. 2 p.Epiph. Om Fredagen begrafuet Jochim Lakey æt: 29. Han faldt ud ved Klappen paa Vindbroen oc motte ende sit lif i Søen. – Dom. Invocavit gifuet til Kost Cappelanen i Svenstrup. – Rytterne kom her til Landet: Samme Dag kom Rytterne her i Landet. – Dom. Lætare communicerede 25 Ryttere udi vor Kircke oc Feldtpræsten gjorde Tjeneste. – Dom. 3 p.Trin. døbt Hofprædickerens Barn kaldet Frederich Christopher. – Publice absolveret en Kvinde af Apenraa, som holt til mot rytterne. – Dom. 7 p.Trin. communicerede Eggert Appelgaard. – Hans Portner paa Slottet æt: 35 begravet. – Dom. 16 p.Trin. copuleret Hofprædikanten Welb. Frederick Lützen oc Jomfru Dorothea Maria von Rhaden, Camer jomfru paa Slottet, oc var jeg til gjest. – Dom. 17 p.Trin. viet til Ægteskab Raphael Voigt oc Trincke Kalles. – Michelsfest prædikede udi vor Kircke Peder Povelsens Søn i Sunderborg. Paulus paa tyske. Gud former sin gafue oc gif ham gode lycke. Amen. – Dom. 18 p.Trin. Onsdagen døbte Prousten Hr. Eriks Datter, kaldet Eleo-nora Mari oc var Magdalena Fadderske. – Torsdagen var jeg til Barsel udi Sven-strup Prestegardt. – Dom. 19 p.Trin. prædicket min Svoger Philippus Dominici, Gud formere sin gafue hoß hannem oc gif hannem lycke oc fremgang. – ” ” begravet Johan Low, Trompeter æt: 25. – Allehelgenfest holt Philippus Dominici Talen. – Dom. 22 p.Trin. Torsdagen reisde Philip offer til Fyen oc Peder Rasmußens Søn Frederick drog med ham at gaee der i Schole. Gud forfremme hannem in artibus et lingvis. – Dom. 24 p.Trin. var jeg om Onsdagen til Calent udi Tandtzlet, blev prædicket af Ezechiel 18, 6 ad finen. – Dom. 25 p.Trin. holdt Hr. Hansis Hustru i Kekenis Lyder Bartsckjers Barn Anna til Daabs. – codem die prædicket Philipp Dominici oc var Prousten tilstede (været fort) F.N. Befehlhebber oc bekom hand samme tid Kaldsbref oc alles samtycke, skrefuet oc beseglet. – Dom. 2 Adv. communiceret flere af Slotsfolckene, af Edelknabe Abbildgaard. – Dom. 3 Adv. kom Philipp tilbage, Othonie ordinerit. – 1646 Hellig 3 Kongersfest Visiteret Prousten vor Kircke oc sang Hr. Philip sin første Meße oc blev offret af alle Sognefolck. – Communicerit Forwercks Folck-ene. Dom. Septuag. concionatus est D. Philippus. – Maria Rensselsfest Fredagen var jeg til begrafuelße udi Svenstrup Cappelani. – Ewert Low givet Beichtgeldt. – Jahrmarked skjænket: Dom. Palmarum foræret mig F.N. til Jahrmarket 1R. – Dom. 1 p. Pasch. Fredagen sat jeg min primogenitum Fredricum udi Schole her i Byen 4½ A. g. – † Henrik Simensen i Westermølle æt: 66 Aar. – Dom. 2 p.Trin. var jeg til Brøllup i Sønderborg til Hr. Nicolai Brandes, gaf til gafue en sølfsee oc sende en sølfsee til Dirich Lustes (?) Datters Kaast i Flensborg. – St. Hans Fest om Torsdagen reisde jeg offuer til min K. Broder Caspar Brandt. Dom. 5 p.Trin. var jeg i Korsør Kircke hoß Caspar. – Mariæ Besøgelsesfest var jeg udi Kjøbenhafn i Vor Frue Kircke oc hørde M. Erich Oluffsen predicke. Postero die in Conxione Holmiana. – Dom. 6 p.Trin. var jeg udi Korsør Kircke igjen, reversus Hafnia. – Dom. 7 p.Trin. var jeg udi St. Hans Kircke udi Odensee. Tirsdagen kom jeg igjen hjem oc fandt alting udi gode maader, Gud skee derfor evig lof oc ære. Amen. – Torsdagen begrafuet Hofpredickanten Secretaris hustru Cathrine oc lagt i Kircken æt: 35. – Dom 9 p.Trin. var jeg til Hr. Detlefs Kost udi Søndbye oc gaf jeg en sølfsee til gafue. – † en Spindpige paa Slottet Margreta fød i Baurup, æt: 26. – ” ” Jes Fürbøder oc Peder Kock nævnes. – F.N. Svinmester Jørgen Lauritzen i Holm æt: 52. – Anna M. g.m. Jørgen Lauritzen i Svenstrup: Dom. 19 p.Trin. var jeg udi Ketting til Hr. Davids Datter Anna Maria´s Bryllup. 1 Rthlr. – Niels Schapmester nævnes. – Dom 20 p.Trin. Torsdagen 15 Octob. begrafuet Proustens Kj. hustru i Hagenberig oc holdt jeg liigpredicken ex. gal 73, v. 25:26. – æt: 47. – Offer 20½ mk. – copuleret Jørgen Jenßen F.N. Hertugindens Lackey oc Abel Claußdatter udi Ewalds huß her i Kjøping, 1 Rthlr. Margrethe 1 mk. – døbt Samuel Goldschmidts Søn Christopher genannt, von Hr. Hofpredicker Alb. Dietrich Topp z. taufe gehalten. – viet til Ægteskab Michel Grot, Borger oc Skomager i Sønderborg oc Engel Wille, W. Hr. Hofmesters pige udi Hofmesterens Huß. – Den 17de. Dec. blev Præstens Søn født. –

1647 Nytaarsdag d. 1ste. Jan. døbte Prousten min tredje Søn, som F.N. Hertug Hans Bugislaf holt til Daaben oc kaldet Dominicus. Gud uend same lille Barn. – † en Karl af Braaballe, som de kaldet Christen Hußfoget æt: 60. – Dom. Quinquag. var jeg i Helwit til Hans Lackeys Datter festenøll oc gaf der til skjenck 1 Rthlr.. – † Johan Seyrmacher. – Dom. Quasimodog. Mandagen begrafuet Prousten i Hagen-bjerg, Hr. Charsten Brunckertzen, æt: 67. Liigtext var efter sin sidste Willie oc begjer Joh. 8 v. 51. Udi alle Landsens prester dienis nærværelße. Item Paa F.N. Vegne Welb. Norburgiske Hofmester Christofer von Offenberig. obl. 17½ mk. item af Hofmester 20 β. – Tiende Penge oc Plovbyrd: St. Hansdag tiende peng foruden Plougbyrd – 15 mk. 14 β af Holm af Pøel oc Kjøbing 8 mk. 13 β. – 24 mk. 1 β. Plougbyrd – 4 mk. (oc Degnen 2 mk.). – Dom. 5 p.Trin. Onsdagen holt Høibaarne Frøken Dorothea Hedewig et Barn over Daaben, gaf mig 1 rixmk. oc gaf mig 3 β i Kellen. – Hr. Peders Datter i Oxbüll gift: Dom. 7 p.Trin. var jeg i Oxbüll Kircke oc copuleret Jacob Kremer oc Hr. Peders Datter Margreta, gaf til gafue 4 mk. Offer 7½ mk. – Svenstrup Capellani: Onsdagen var jeg til Barsel i Svenstrup ov forærit jeg 1 Crone paa 2 mk. – Dom. 8 p.Trin. reisde F.N. Hertug Hans Burgislaf af landet. Gud ledsage hannem oc føre hannem sund tilbage. – Dom. 12 p.Trin. Onsdagen var Calent udi Hørup prestegaard. Text Ps. 32. – Dom. 17 p.Trin. Mandagen begrafuet Hofpredickant Hermann Schneider paa Slottet. Text Ps.25 æt: 53. – Allerhelgensdag: Onsdagen en Student Niels Jacobßen af Skielscøer prædicket. Locus de prenitentia. – Dom. 2 Adv. visiteret Prousten Hr. David i Ketting vor Kircke. – Helligchrist af Herskabet: Juledag: F.N. forehvit mig til Hellig Christ 2 Rthlr. W. Hr. Hofmester Offenberig lod mig offere Juledag paa Altaret i Kircken 4 Rthlr. Gott sey ihre große lohn dafür.

1648 Søndag efter Nytaar var jeg til Barsel i Guderup oc Fadder til Anna Hans-datters Barn Anna oc gaf til Fadderpenge 1 Rthlr. – Dom. 1 p.Epiph. sende mig Ewaldt Margraf 2 mk. fordi at jeg hafde bedet for sin Søn. – Jegergaarden. – copuleret Hofmesterens Tiener Jørgen Rasmussen oc Fruens Pige i dennes Huus i Adelige, geistlige oc borgerlige Folks Nærværelße, gav 1 Rthl. – Et Sted nævnes Jens Riber ved Slottet oc kort efter Jens Ribers Hustru i Jegergaarden, altsaa maa denne have lagt nærved Slottet. Ligeledes nævnes der af og til en Mængde Haandværkere: Remschnider, Klejnsmed, Becker, Bruer o.fl. ”ved Slottet”, det er vel ikke rimeligt, at alle disse Folk have boet ovre paa Slotsøen, mon ikke rime-ligere de have boet i den Gade her foran i Byen, der ligger ligeover for Slottet. – Dom. Jubil. Mandagen var jeg til Begrafuelße udi Nutmk., der Hr. Frederick blev begrafuet æt: 82. Text Esilas. 9, v 12. – Dom. Cantate prædicket Augustus Bonic-kertzen Af hagenberg. – Mandagen d. 3die. Juli druknede 4 Karle af Pøle mellem Als oc Fyen, met en boed, som de førde en Juncker oc frue ofer oc blev tilsammen. – Dom. 4 p.Trin. Communicerit Evvert Low, Som hand vilde reise til Kjøbinghafn. Got gebe ihm gesundheit und ein glücklich reise. – Ligeledes Stall-mesteren paa Slottet Jacob Jebßen. – Dom. 5 p.Trin. Onsdagen var jeg til H. Anders Beyerholms Kost i Hagenberg oc gaf til Bryllups gafue en Sølfsee. – Dom. 9 p.Trin. Torsdagen var Jeg til Preste Calent udi Ulkebüll oc prædicket H. Povel ex 1 Joh. 3 v. 13 sign. – Dom. 10 p.Trin. Onsdagen reiste til Othenße at tale med Bisen, oc førde ham it styck Wilt fra F.N. oc kom igjen om Fredagen. – Jes Cammertjener Bernt Becker paa Slottet. – Hexe brændt: Torsdagen d. 19de. Sept. blev Bodel Matthißen af lagensbye brendt efter hendis egen onde bekjendelße. – Torsdagen blev Merthe Jørgens i Pøle brendt. Gud bevare alle rette Christne fra Saadane en ond Skjebne. – begravet † Dorothe Bruwers æt: 50. – Sønnick Gardener nævnes. – Dom. 24 p. Trin. Onsdagen begrafuet blev Hr. Claus udi Eckind. Text ex sal: 42. – Løver-dagen blev Konning Christian begrafuet oc var F.N. Hertugin den med Frøkenen udi i Kirke. – Dom. 25 p.Trin. Conzionem habuit studiosus Dn. Nicol. Jacobs. – Dom 26 p.Trin. var jeg om Mandagen til Christian Hanßens Datters Kost udi Sønderborg oc gaf en sølfsee. – Joachim Weßuer. – Windschenck oc hans Lyster. – Til Hellig Christ forehrit mig F.N. 1 Rthlr. – W. Hr. Hofmester Offen-berg – 2 Ducater. –

1649 begravet en gammel Kone i Holm æt: 63, for hendes Testamente fik han 3 mk. – † Christen Wiltskytter æt: 43. – Hexe brændte og piinte: Dom. Trinit. Tirsdagen blev en Troldquinde brendt, kaldet Blinde Maren, hun udlagde af mit Sogn 2 af Pøle,

som blefue piint, oc udborget; item 2 af Holm, som hun skjende, de kom ud upiint. Sal: 3 mk. pro Absolution. Samme Tid foræret jeg min Svoger Niels Michelßen af Jüdländ 3 Rdlr. – Dom. 7 p.Trin. Tirsdagen var jeg til Barsel i Hagenberg oc var Magdalena Fadderske gaf 1 Rhinskgylden. – Onsdagen var Præsten Calent udi Oxbüll oc predicket Hr. Peder ex Matth. 13 v. 45. – Philip Kocks Datter Eleonora gik første Gang til Gudsbord oc forærede Præsten 1 rixdl. – 1 mk. 14 β. – Hertug Hans' Cammertjener Lorentz. – Trolovet min Buesvend Claus Jenßen oc Ambtskriverens Pige Maren Christens-datter i Jørgen Ambtskrivers Huus. – Dom 10 p.Trin. Fredagen blef Johannes Brandt examineret af Hofpredickanten mo præsentu, item duo Philippo. – Den 8de. Aug. var jeg til Nyctm Kirke til Johannes Brandes Ordination. – Hofprædikanten Albert Topp findes endnu. – Dom 20 p.Trin. Mandagen var jeg til Ectmtk. til H. Jørgens Bryllup oc gaf der en sølfskee. – Onsdagen reisde jeg til Bispen. – Jacob Gardener i Oxbüll. – Til Juel offrede Hofmesteren ham 4 Rthlr.

1650 Onsdagen i det nye Aar døbte han Hofpredikantens Søn kaldet Philip Julius, oc var jeg Fadder, gaf 1 Ducat oc 1 mk.S. – Peder Kock - Peder Køckenskrifuer. – Børnepocker. – Tredje Paaskedag reisde jeg til Fyen til Bispen. – Dom. 5 p.Pascat. var W. Marschaell af Nykjøbing i Kircken. – Dom. 6 p. Paschat. predicket Hofpre-diger ofer Altfruen Datter Dorothea Augusta, som var Waskepige, oc døde paa Slottet oc lagt inden Kirckedørren. Oc blef mig forehrit 2 Rdlr. – Datter af Præsten Jakob Lange oc Steddatter af Hr. Johannes Lund, Præster i Dybbøll: Tirsdagen var min Hustru til Kaast i Ulderup prestegaard i Sundet oc gaf en sølfskee. Charsten Kirckensskrifes oc H. Hansis Stifdatter. – Meierske – Hofskinderen med sin hustru. – Dom. 3 p.Trin. Torsdagen var jeg i Ketting til Barsel oc gaf jag Proustinden en rixdr. – Jørgen Lackeys Hustru ved Slottet. – Dom. 6 p.Trin. Tirsdagen begrafuet Ewert Løw, Philip Kockes Søn i Kircken æt: 26. – Hertuginde, Hertug Hans oc Frøken tilstede. – Dom. 7 p.Trin. Onsdagen holdtes Calent hoß mig oc var Hertuginde, Hertug Hans oc Hofmester Offenberg i Kircken oc gange met mig ind efter predicken til gjest. Oc blef samme tid offeret til de Fattige 4 mk. I. 3 pn. Text wal. 51. – Den samme tid fick H. Niels Sit Kalds-bref. – Rasmus Faaborg, senere Capellan i Lysabild: Dom. 10 p.Trin. Conzomem habuit studiosus Dus Erasmus N. Fionen-sis codem die var jeg Fadder til Doctorens Barn oc gaf 1 Ducat. – Bekom Jep Rasmussen paa Ærrø sin Sogne-vinde. – Dom. 12 p.Trin. Sang Hr. Niels Jacobßen sin første Meße oc offred jeg ham 1 rixdr. oc Magdalena 1 rixmk. – "i mine Waaninger." – "Pøel Waaninger." (Der har været baade i Pøel oc Nordborg). – Almindelige Bededage: Dom. 20 p.Trin. Mandag, Tirsdag oc Onsdag d. 28, 29 oc 30te. Octob. holdte Bededage, oc var Førstinden med de førstelige Børn i Kircken. – Jes Cammertjener, Peder Finck, Kjockengeselle oc Spindepiger. – Dom. 22 p.Trin. Fredagen holdt Hofpre-dickanten Liigpredicken udi i vor Kircke offer Doctorens Barn, hvilcket Siden blef henførttil Eekend Kircke att indsettes oc blef mig forehret af Doctorens 2 rixdr. – Dom. 23 p.Trin. gjorde Hr. Philip Sin Valet-predicken, som var kaldet til Ærøpe, til Tranderup Kircke. – Fredagen var jeg Fadder i Hagenberg præstegaard oc gaf til Fadderpeng - 1 Ducat. – Onsdagen blev Kirckedøren opluckt for en lokket Kvinde, som lagde 3 β. paa Alteret. –

1651 Uefuersvenden oc Vefpigen. – Dom. Quinquag. Torsdagen var Magdalena bedet til Fadderske i Tanslet prestegaard oc Sende 2 mk.S. – Hans Ougaard maa ligeledes have tjent ved Hoffet, da han nævnes med de andre, Bernt Becker, Hans Bruer, Jes Portner oc Jørg. Lackey. – Dom. Quasimod. Tirsdagen var jeg i Odenße til Doctor Hans Michelßens begrafuelße, som hasteligen døde, imellem Mandag oc tirsdag om natten udi Palm Ugen; hand var min meget gunstige patron. æt: 73. Ligtext Gen. 25, v. 7-8. – En Christen Wiltskytter findes atter. – Dom. 1 post Trin. Sande mig Ewaldts Hustru Lische 1 Rdlr., som var blefuen Sund, oc vi bad for hende i Kircken. – Dom. 2 p.Trin. Mandagen var jeg til Peder Brands Kost i Sünderborg oc forehret til Gafue - 5 mk. – Peder Rasmussens Datter Maren gift i Stauensbøll: Dom. 3 p.Trin. Sende jeg Peder Rasmußens Datter Maren en sølfskee (wog 3 lodt) til Brudgaf u Stafuebøll. – Altfoupiger. – Dom. 4 p.Trin. Mandagen var til begrafuelße udi Ulkebull prestegaard efter S. Hr. Povel Jenßen, blef predicket ex Jobs Cap. 19. æt: 57. – St. Hansfest var jeg udi Ekin til Hr. Johannes Brandts Brøllup oc forehrede jeg en Sølfskee. – Dom. 6 p.Trin. Tirsdagen var jeg til Brøllup paa Ærhøpe til min kjere Svoger H. Philipps oc Peder Pilegaards Datters Anne-Maries, oc forehret til Gafue 1 Sølgl... paa 4 rixdr. oc Bruden en Sølskee. – Dom. 8 p.Trin. Onsdagen d. 23 Juli henved Kl. 8, ¾ Stunde ofuer 7 Tid blef min kjere hustru forløst oc begrafuet oß den fromme Gud med en deylig velskabte Datter, oc var F.N. Hertuginde Same tid till Barselshuß, med Hofmesterens Fru oc Andre Naboerske. Gud unde mig oc min hustru fryd oc glæde af hende oc Datterens lycke oc Velsignelße oc evig Salighed. Amen. Dom 9 p.Trin. døbte Prousten Hr. David Monrad til Ketting Min kjere Datter oc blef holden af F.N. Frøken Elisabeth Juliane, oc var der til Fadderstand bode Adelige, Geistlige oc Borgerlige personer nerverende, oc blef kaldet Eleonora Lißbeth efter voris Naadige Førstinde oc hendis Naadies Datter. Gud ladet i sin Christendom fremvoxe, oc tiltage ligesom i Aar oc Alder, saa ocsaa i Gudet oc Naade, hoß Gud oc Mennesken. Amen i Jesu Nafn. Dominus Præpositus visitavit codem die, oc gaf jeg Visitatspeng 1 Rthlr. – Præstens Waaninger i Pøel. – publice absolvetit Meiersken paa Slottet, som Peder Fink locked. – Dom. 20 p.Trin. viet til Ægteskab Hr. Niels Jacobßen, Caplan oc Ingeborg Pedersdatter oc forærit 1 Sølskee. – Paa Hjortholm var en Sophia Gertsen fra Holm Meierske. – † Amtskriverens Hustrues Moder Anna Lauritzis æt: 73½ Aar. Text Ps. 91, v. 14-16. – Dom. 2 Adv. var jeg til begrafuelße i Hagenberg. Hr. Anderßis ældste Søns Rudolph. 2½ Aar. – Hofmestern offrack ham til Juel 4 Rthlr. – "Jens Foged i Sønderborg."

1652 Dom. 5 p.Epiph. I denne Uge var min Broder Peder hoß mig oc satte sin Søn Christen i Schole hoß mine Børn. Gud gifue dem all i'cke oc fremgang. – Dom. Septuag. Sende Jørgen Ambtskrifuer mig 1 Ducat paa sin Kjere Datters Marikes Vegne, som om L'fverdagen tilforn blef Jens Voget i Sünderborg tilsagt at vorde hans Brud. Gud gifue till naade, lyck oc Velsignelße. Amen. – † Tuer Smed paa Slottet æt: 80. "En god oprigtig Mand." Vistnok en Tydsker af Fødsel, da det gjerne findes anført paa Tydsk, hvad der berættes om ham. – Dom. 1 p. Pasch. Var Magdalena til Hußfogedens til Barsel oc stod Fadder for mig oc gaf Fadderpeng: 1 Ducat. – F.N. Hertug Hans Bugislaf. – † Las Ærboe i Pøel 101 Aar g. – Penge af Quægtiende til St. Hansdag i Kjøbing oc Pøel 6 mk. 4 β., i Holm deri-mod 7 mk. 13β. – Plougbyrd af Kjøbing 2 β. af huer bouß mand - er 12 β. – Af Pølninger en Snee, s Hummelstenger af huer mand. Plougbyrd af de Holmboe dette Aar 2 β - er 3 mk. 12 β. – Dom. 2 post Trin. Mandagen forærit til Amtskrifuerens Datters Kaast en sølf-begger paa 3 rixdr. oc 12 β. – † Jørgen Hanßen i Holm "ved Smeddøbbel." – Dom. 4 p.Trin. Mandagen døbt Hr. Niels'is Barn Eleonora Maria oc forærit jeg 2 mk. Crone. – Onsdagen var jeg til Præste Calent i Svenstrup. Blef der preicket de, n 15 Psalme. – Dom. 6 p.Trin. † Welb. Fru Anne Schacken, W. Hofmesters Christoph Offenbergs Frues Moder. Mandagen Dom. IIX p.Trin. blef hun nedersat til begrafuelße udi vor Kircke oc gjorde Hofpredicanten Liigpredicken ex v. 126 blef mig forærit 4 rixdaler. – Dom. 9 p.Trin. Onsdagen var jeg oc min Met Kircke-verge i Ketting hoß Bispen oc Stickskrifueren oc gjord Kirckens Reggensk. – Dom. 12 p.Trin. denne Søndag kom mig nogen Svaghed paa efter predicken ved Alteret med hendernis bevelße oc rysten, da jeg brødet skulle uddeele. Gud naadigen bevar mig for recidiræ for Jesu Christi skyld. – Anders Scholmesters Barn i Holm døbt N. Elisabeth, holden af Magdalena. – † en gammel Kvinde Lene 100 Aar gammel oc gamle Mette Stephens i Holm 98 Aar g. – Hofmesteren sendte til Juel 4 rixdr. – F.N. Hertug Frederik forærit mig Hellig Christ 2 Rthlr. – Fødde 22. – Børn † 12 oc gamle Folk 31 altsaa 43. – Gifte 11 Par Folk. – I Ugen før Julen druknede Kalle Hanßen i Pøl med sin Søn oc Jens Schreders hustru her i Byen paa reysen ad Svenborg til W. H.Hofmester. Gud ver deris Sjele naadig for Christo skyld, oc trøst de bedrøfuede, som igjen lefuer. –

1653 Offer til en Kirkes Opbyggelse i Magdeburg: Søndag efter Nytaar blef der offeret paa Alteret af Sognefolcket til en Kirckes oc Scholes opbyggelse i Mag-deburg - 5½ mk. – Dom. Septuag. Var jeg til H. Frederichs Datters i Nutmk. hendis Bryllup i Sønderborg. Samme Dag Concionem habuit Preceptor Laur. Matth. (St. Lars Matthiesen rimeligviis Lærer for Præstens Børn). – Lauritz Skrædder g. m. Citzel Rasmusdatter, Meierske her i Byen. – Anden Pintsedag visiteret Prousten i vor Kircke. – F.N.Gardner, Hans Nißen af Holm g.m. Marick Boldeßleben. – Hertug Hansus Kock. – Dom. 7 p.Trin. copuleret en Mandagen St. Jacobs Dag Jacob Jepsen, F.N. Wolbestalte Fütter Marschall oc Kirstine Lorentzdatter. Foræret 1 sølfskee paa 7 lodt til Gafue. – Hertug Hans Christians Begravelse: Dom. 9 p.Trin. Tirsdagen var jeg til F.N.Hertug Hans Christians be-grafuelße i Sønderborg oc blef en huer præst forehrit 1 rixdr. oc 3 alm. Sort floor. – Gud gifue hans Naade en glædelig opstandelße, han var mig en Naadig oc Førstl. bevoegen Herre. – Text: Sap. 5 v. 16-17. – Fadder til Thomas Degns Barn i Oxbüll, kaldet Thomas, gaf 2 mk. Crone. – Dom. 11 p.Trin. Torsdagen var jeg i Atzerballig til begrafuelße efter Hr. Henrik Hanßens. Hr. Peder i Lysappel predicket. – Dom. 13 p.Trin. Var jeg paa Slottet i Kircken oc administrerit Coenam Domini (eftersom jeg om Løferdagen tilforn hafdi absolvetit F.N.Hertuginde Eleonora, item F.N.Hertug Hans Bugislaf, de begge Adelige Jomfruere oc de andre Mägdekens oc flere her af Byen) til forbermedte personer oc sang for Alteret. Docente populium Dn.: Johannes Brandt, studiose Sunderburgensi. Gud hjalp mig Vel adsted den tid, thi sit lauset honor et gloria. Amen. – Mandagen berettet Frederich Foget oc forærit mig 12 β. – Dom. 15 p.Trin. Var jeg i Oxbüll præstegaard til Hr. Peders Datters Anne' brøllup oc forærit jeg 1 rixdr. – Den Same Dag forehrit mig Peder Jebßen i Pøle komendis fra Ditmarsk hiem 9 β. – Dom. 17 p.Trin. Torsdagen var jeg oc min hustru udi Nuthmarck til Barsel oc gaf paa Sengen 1 Crone, var Eleonora Fadderske. – Onsdagen tilforn var jeg til Vinduue Øll til Jørgen Willetzens oc forehrit for mit 1 Crone. – Dom. 18 p. Trin. Var jeg for Predicken paa Slottet at Communicere Juncker Philip Christoffer Offenberg oc Jomfruen Emmerentz von Büchwältin, oc forehrit Jomfru mig 1

rixdr. Gud gifue dem gode lyck tilsame. Torsdagen derefter bleve de begge copulerede af Præsten i Philip Kocks Huus, nærværende vare Prinsessen, Hertug Hans Burgislaw, andre adelige Herrer og Damer forehrit mig 12 r. 2 mk. 2 β. – Dom. 19 p.Trin. var jeg efter endt Gudstjeneste i Guderup til Anders Bejers brøllup oc forehrede - 1 Rdr. - til Musicanter 5 β. – Dom. 20 p.Trin. Mandagen reiste jeg til Bispen med en tønde Wiltkjød paa F.N. Vegne oc kom igien die foris lykkelig tilbage. Deo sit brus. – Dom. 23 p.Trin. blef der ingen prædicken paa Slottet, men var alle i min Kircke. - - Jacob Stallmester (mon altsaa er den samme som hiin Futtermar-schall).

F.N. Sende mig Hertug Frederich oc Sin Gemahl 2 Rdr. til Hellig Christ Jul Aften. Gud lad dem lenge lefue. – Foruden de sædvanlige Sognefolk offrede ogsaa Juledag Hans Bugislaw, F.N. Hertug udi Kircken, hans tjenerne, og andre gode Venner, som Frederich Persen Stød o.s.v. ligeledes Sendt fra Adelig fruentimmer oc Magdekens. – Af Martinus Loker forehrit 1 Rdr. – Onsdagen efter Julen til Fadder i Ulkebül - 1 Rdr. –

1654 Altfrue møen Maren Thomaßdatter. – Nytaarsdag skicket mig Jørgen Ambtskrifuer met Sin Søn Lauritz en Ducat (6 mk.) til Nytaars gafue. – Same Dag ad Aften i mit huß forehret mig F.N. Hertug Frederich til Nytaar en rixdr. Gud gifue F.N. et lykksalig Nyt Aar. – Løfuertagen Helligtrek. Confiterit F.N. Hertug-inden paa Slottet for min ringe person. item det gandske Fruentimmer Adelig oc Andre piger oc fick jeg af nogle til beichtpeng - - 1 mk. 4 β. – Dom. 1 p.Epiph. Var jeg paa Slottet oc administrerit S.S.Coenam oc confiterit for Missen F.N.Hertug Hans Bugislaw, item F.N.Secretarius Peter Brandt forehrit 1 rixdr. - - Af Jørgen Lackey oc sin hustru Beichtpeng i vor Kircke - - 12 β. (de egentlige Domestikker synes at have mødt i Sognekirken). – Dom. Invocavit Torsdagen var alle presterne forsamlet til Proustens i Lysabbel, at contribuere til den i Svenstrup afbrende gaard. – Til Paaskeoffer sente mig Hofmesterinden oc Iide Manteufel, de Adelige personer paa Slottet oc Mædekens samtlig i hußit - 5 mk. 4 β. – † en god from Mand Berthel Jørgenßen i Pøle, min gode Ven. æt: 62. – Dom. 2 p.Pasch. Onsdagen Var udi Ekin predtegaard til Barsell oc gaf paa Sengen 2 mk. Crone. – Dom. 4 p.Pasch. Fredagen var jeg til S. Magisters begrafuelße i Sønderborg. æt: 66. - Til Pintseoffer fik han 51 mk., for de 44 mk. kjøbte han 14 toltf fyrbreder. – Herforuden er mig sendt offer af Slottet fraa det Adelig fruentimmer oc pigerne oc ellers andre F.N. Beamte oc opvartere 9 mk. 7 β. - - Løfuertagen var jeg i Slottens Kircke oc absoluerit Hertuginde, Hertug Hans Burgislaw (som forehrede mig 1 rixdr.) oc mindste Frøken, som da først skull gaa til Gudsbord, item de Adelige personer in fruentimmer oc ellers Andre betjente af Mand oc Quindfolk oc Slotspiger alle sammen oc oltfru Kammer, oc fick jeg af spind ov forworcks piger beichtgeldt - 2 mk. 13 β. – Dom. S. S. Trinitatis Var jeg udi Slottens Kircke oc administrerit Sacramentet. – Beichtpeng af Junckherr - 1 Rdr. item af Preceptoris bord paa Slottet Christianus 1 mk. – Dom. 3 p.Trin. Onsdagen døbte Prousten H. Peder i Lysabbild min lille Datter (født d. 6te. Junii inter 5 tem et sextem horam matulinam, oc samme tid var til Barselhuß Førstinden oc Hofmesterinden paa Norborg, met Andre Naboversker) oc blef holden til Daaben af den yngste Frøken Loysa Amena, oc kaldet Magdalena, oc var til Fadder Stand bode Adelige personer, oc prester oc prestequinder her i Landet, oc andre gode Naboer. Gud lade hende fremvoxe oc tiltage i alder, yndest oc Naade bode hoß Gud oc mennesker, At vi forældre kunde hafue fryd oc glæde af hende oc Datteren lyck oc Velsignelße oc evig Salighed, Amen i Jesu nafn! - - Martin Løker. – Trolofuet Karsten Hagenßen af Abenraa oc Jørgen Ambtskrifuers Datter her i Byen Eleonora. Gud gifue dem lyck oc Velsignelße til lif oc Sjell. item forerede mig Jørgen Ambtskrifuerer mig 1 rixdr., fordi jeg gjorde tacksigelßen efter Maaltid. - - Dom. 7 p.Trin. reisejde jeg til Korsøer til Caspar Brands Stifsøns brøllup, som skede om Onsdagen den 12 Julii, a forærede mig jeg en sølfbegger paa 10 lodt oc 2 quintin, item Bruden min søsterdatters Datter 1 sølfskee 3½ lodt. – Dom. 8 p.Trin. Var jeg i Korsøer Kircke, oc gick min kjere hustru her i Kircke oc offrede Hr. Niels 5 mk. oc Jens Degn - 1 mk. (Dette sidste maa være i Norborg). – Paa Fredagen, Gud skee lof, kom jeg Vel hjem oc forærede min Kjere Broder mig bode Penge, bøgger oc 2 Cordewanske (?) hude. – Gud velsigne oc bevar ham leng oc Vel. – Dom. 11 p.Trin. Mandagen var jeg til Gjestebud i Sønderborg hoß voris Naadig Ofrrighed, Hertuginde, Frøckenen i F.N. Hertug Hans Bugislaw lofemte oc blef vel tracteret. – Dom. 13 p.Trin. var F.N. Hertuginde Eleonora met begge Frøckener Elisabeth et Loisa et den lille Herre Rudolph Frederich i mit huß til gjest om aften Kl. 4, item Hofmesterin af Wulffenbüttel oc Woris Naboverske Adelige Fruentimmer same tid. Oc derefter blef jeg meget Svag, saa jeg formotte icke self at predicke. Dom. 14 p.Trin. var jeg Svag oc sørdicket for mig Capellanen. Dom. 15 p.Trin. var jeg i Sønderborg til Hr. Joh. Boldichs Datters Kaast oc forehret jeg til Gafue en Sølfsee 3 lodt. Same Dag introducerede Hr. Niels en Kone fra Holm, "Offeret tog oc beholdt Capel-lanen, sed quo jura?" – Dom. 16 p.Trin. Tirsdagen var han oc Kone til Bryllup i Aabenraa hos Jørgen Ambtskrivers Datter Eleonoras Bryllup, forærede 2 Sølvskæe, den ene veiede 4, den anden 3 Lod, er 10½ mk., magløn 1½ mk. = 12 mk. – Dom. 20 p.Trin. Onsdagen Copuleret Philipp Kocks Datter Elsche oc Alexander Henning, F.N. Hertug Ernst Günthers Mundtkock, in præsentia Ducis Joh. Bugislawi et rugunum Nobilissarum, item pastorum et Cionum Sønderborgensium et Norburg et aliorum aulicorum. Texten ex Gen. 2, 24 – „Det er ikke godt, at Mennesket o.s.v.". - - Dom. 21 p.Trin. Løverdagen absoluerede han Hertuginde, Frøckenen oc Hertug Hans Bugislaw, ligeledes det øvrige Hofpersonale oc Tjenere i alt 31 Personer. – Dom. 22 p.Trin. administreret Sacramentet paa Slottet, Talen holdt Hr. Niels. – Dom. 26 p.Trin. Tirsdagen begrafuet Philipp Löwe, Mundkock paa Norburg, udi Fürstelig Adelig, præstelig oc Andre Nabovers presents. Text Joh. 19, 25. æt 63 - oc blef lagt udi Kircken lige for Prædickestolen. – Offer 15 mk. – Dom. 1 Adv. Onsdagen var jeg Fadder udi Atzerballe Præstegdr. 1 Rixdr. – 2den. Juledag besøgte F.N. Hertug Frederich oc forehrit til Hellig Christ 2 rixdr. Ligeledes blef han sendt af Mands oc quinders personer af Slottet oc her af byen for hans tjeneste paa Slottet met Communication 11½ mk. – døbt Niels Klinkers Barn: Tirsdagen døbt Hr. Nielsis Barn Anna Elisabeth. –

1655 Dom. 4 p.Epiph. var jeg paa Slottet oc holdt Miße oc administrerit den H. Nadvere til F.N. Hertuginde, Hertug Hans oc Frøckenerne, item Adels personer oc Andre Hofjtjenere. Af Hertug Hans fick jeg 1 Rthlr., af nogle af de Andre 3 mk. 10 β. - 6 mk. 10 β. - - En Torsdag var han til Thomas Degns Barsel i Oxbølle, forærede paa Sengen 1 mk. lübsk. – Anders Skolemester her i Byen. – døbt Jep Staldmesters Barn: Dom. Septuag. Torsdagen døbt Jep Futtermarshalls Barn, kaldet Frederick Bugislaw oc lod Hertug Frederich holde det til Daabs oc F.N. Hertug Hans Bugislaw var Fadder. – Niels Klinkers Barn døde: † Niels Jacobsens, Capellanens lille Datter, som var 11 Uger gammel oc døde meget hasteligt. Almindelige Bededage: Dom. Oculi Onsdagen, Torsdag oc Fredag holden Bededagsprædicken ex Esaia Cap. 22 v. 12:14. Den anden Dag visiterede Prousten vor Kircke oc examinerede Børnene. – Welb. Hofmesterinnen sende mig 1 Rthlr. for tacksigelße af prædickestolen for hendes helbred. – Dom. Palmarum Onsdagen var jeg paa Slottet oc absoluerit Fürstinden, Frøcken oc Hertug Hans Bugislaw oc forehret mig Hans F.N. 1 rixdr., same tid de Andre Juncker Mons. Gager oc Mons. Pentz 1 mk. 12 β., item de Adelige Jomfruer var oc til beicht. Skærtørbødag uddeelter Nadveren. – 3die. Paaskedag blef Jens Degns Hustru begrafuet æt: 60. – Same Dag reisejde jeg fra mit huß til Fyen oc Sjeland til Caspar Brandt min Kjere Broder, att sette min Søn Christian til Schole udi Soer, som min Broder ville paa sig tage oc forrette med alle omkostninger. Gud lad min kjere Broder lenge lefue, gifue oc Gud at jeg motte hafue gjort saadant udi en lykksalig tid oc stund. Gud til al ære oc min kjære Søn; Velfart oc beste oc oß sin forældre til trøst oc glæde! Dom. Miseric. Onsdagen var han igien hjemkommen. – Frederik oc Dominicus Brandt i Sønderborg skole: Dom. Jubil. Mandagen satte jeg begge mine Søner, Frederik oc Dominicus i Sønderborg udi Schole, den yngste til Latin, den ældste til regnskab. Gud gifue dem gode lycke til undervises oc oplæris, Gud till ære, dem til gafn oc forældre til glæde for J. Chr. skyld. Oc gaf jeg Præceptoribus huer 1 rixdr. – Hr. Peders Søn i Oxbul prædicke: Dom. Cantate concio habita est a filio Dui Petri in Oxbül, Claudio Petri. – Christi Himmelfartsdag. Fredag var jeg Fadder i Svenstrup til Hr. Lauritzis oc gaf 1 rixdr. – 2den. Pintsedag bekom Peder Jørgenßen af Holm litt geburtz bref oc F.N. Hertug Hans Bugislaw skref der under oc satte sin pitschaft derfor. – Dom. S.S.Trinitatis Mandagen trolofuet Jens Degn oc Helvig Pederßdatter, Meierske paa Norburg udi hendis Farsystes, hußfogedens oc Fadder Marikatches oc hendis Broders nærværelße, udi Degns egen huß. Duus benedicat! – Dom. 1 p.Trin. var jeg om Tirsdagen til Hofprædickestens Dn. Megandri brøllup oc gaf til Shenck en sølfskee. – Midsommertiende oc Plovbyrd: St. Hansdag tiendepeng af Kjøbing oc Pøle af Quægtiende - 11 mk. – af Holm for Quægtiende - 13 mk. 10 β. – Foruden Plovbyrde penge. - - Det frie Kaad i Holm: Peder Hanßen i det fry Kaad i Holm. – Dom. 7 p.Trin. blev Jens Degn gift, forærit ham 2 mk. oc Magdalena Bruden 1 Rdr. – Jørgen Kalleßen, F.N. Kudsk g.m. Karen Wiltskytters. – Dom. 12 p.Trin. Løfuertagen reisejde jeg til Odenße paa Kong Høyheds hylding som skeede om Mandagen der efter d. 10 Sept. – Dom. 14 p.Trin. Tirsdagen vendte han tilbage fra Fyen til Als under Guds Beskyttelse. Torsdagen var han i Lyßabbel Kirckens Regenskab at gjøre. – Michelsfest gjort jeg paa Hr. Nielses Vegne Anfordring paa en Søgnedags Prædicken att holde huer uge Aaret igjemel oc forvente derpaa Svar. Dom. 17 p.Trin. bekom Hr. Niels negativam responsionem paa sin christlig anfordring oc forsett. – Berthel Hanßen, F.N. Hertug Hans Bugislaw Stalmester. – Dom. 19 p.Trin. Skjød Hr. Niels sit Skudtsmaal til Sognefolcket om sin lærdom oc prædicken (eftersom Jens Degn beskyldiget ham for Skjelden i sin prædicken) oc fick it gott Vidnißbyrd. – Hertug Hans Bugislaw boer i Sønderborg: Dom. 21 p. Trin. var han til Kaast i Sønderborg, hvortil Hertug Hans Bugislaw lod ham indbyde til en af sine Pigers Bryllup. – Mandagen var jeg till Hr. Johans Monrads bryllup i Ketting, oc gaf en Sølfsee. – Dom. 22 p.Trin. var min Broder Peder her hoß mig oc talde sin Søn Christen till. – Dom. 4 Adv. begrafuet Philipp Kocks Datter Elsche oc hendis lille Barn, moderen 25 Aar oc barnet 16 Ugger blefue lagte i En Kiste. Den begerte Text: 2 Trin. 4, 14 "Jeg har stridt den gode Strid." – Til Hellig

1656 "Hoffolck H.F. oc H.H.B." – Dom. 1 p.Epiph. døbte jeg om Torsdagen Hr. Nielßis barn kaldet Frederick, gaf paa Sengen 1 rixdr. – Dom. Lætare var jeg udi Ekin til Barsel, forehret 2 mk. – Dom. Quasimod. Tirsdagen var jeg til S. Hr. Jenßis begrafuelß i Ulkebüll. – Onsdagen døbte jeg H. Anders Beyerholms barn i Hagenbjerg Kircke kaldet Rudolph Christian, Magdalena forehret paa Sengen 1 Rdr. Offer 3 mk. 8 ß. 6 p. – Hofpredickanten begrafuet Martini Lokers Barn, æt: 2. – Dom. Cantate: Torsdagen lod jeg i Jesu Nafn opsette it nyt huß 10 fog tvert offer for Seyrmaggers huß. Gud lad det staae Gud til ehr oc mig oc mine til gode oc frome. – Amen. – Dom. vocem Jucund: Mandagen begrafuet Jørgen Jenßens Ambtskrifuer paa Norborgs Slott udi Fürstindens Nærværelße, item var der tilstede Præster her udi Forbeiet, oc Borgere Af Sønderborg oc Aabenraa. Text Phils. 1, 24. Gud forleen hannem en glædelig opstandelße. – Underkocken Kalli - Peder Kock paa Slottet. – Hertug Hans Bugislaf boer rimeligvis endnu i Sønderborg: F.N. Hertug Hans' Sadelknecht Berthel Hanßen g.m. Karen Chris-tensdatter, Altfruenmøe paa Slottet, udi F.N. samt Præsters oc Borgers i Sundborg nærværelße. – Thomas Skomager udi Slots Waaninger. – døbt Jens Degns Datter Eleonora. – Dom. 15 p.Trin. Mandagen var jeg til Hr. Johannes Brands Kaast i Sundborg oc gaf 1 sølfskee. – Torsdagen var jeg paa F.N. Hertug Hansis begjering til Jesu Fogets begrafuelß paa Ballegaard. – Dom. 16 p.Trin. var Magdalena til Bryllup i Ulkebüll til Hr. Charsten Lorentzens oc gaf 1 Sølfskee paa 3 lodt. – Dom. 17 p.Trin. concionen habuit studiosus Serevinus Anthonii. – Dom. 18 p.Trin. Tirsdagen viet til Egteskab Lauritz Skrædder her i Byen oc Hr. Andersis Beyers Datter Ingeborg af Ekin oc stod brøllupet udi mit nyt huß her i byen. Gafue 1 rixdr. – Torsdagen begrafuet Agnete S. Philipp Kockis efterlef-verske oc blev lagt i Kircken. æt: 63. – Frederik Brandt gaaer til Alters: Dom 19 p.Trin. Communicerit oc da gick Frederick min eldste Søn met till Gudsbord. – Dom. 25 p.Trin. Mandagen var jeg til begravels i Sønderborg, och følgede min kjere hustruis Oldemoder, Salig Cathrina Hümkens til hendis lægested udi Kircken, var 81 Aar. Liigtext ex psalm. 71 v. 9-18. M. Hr. Nis Brandt predice-kede oc blev der offeret ofver hende 16 mk. l. – Den 17 Novembris blev min Christian Brandt indsat udi Soers Schole, paa min kjere Broders Caspar Brandts Anfordring. Gud gifue til sit ær oc hans lehr oc forfremmelße. – Dom. 3. Adv. Mandagen var jeg i Ketting til S. Hr. Davids Datters Cathrine begrafuelße. –

1657 Dom. Quiquagis. communicerit Philip Louw oc forehret mig 1 rixdr. til Valet paa sin reise til Pommern at jeg skulle slutte hannem i mine Bønner, hvilcke oc skee skall. – Frederik Brandt hjemme; kommer i Barberlære i Sønderborg: Frederik Brandt maa have været Hjemme i denne Tid, da han første Gang stod Fadder og endnu flere Gange har været met ved denne Leilighed, ind-til han d. 16de. Febr. eller Mandagen p. Dom. Invocavit blev ført til Sønderborg, oc ofuerantwordit jeg ham til Mester Samuel Barbier, at hand skulde lære hannem Barbier Konsten, oc skall jeg gifue til same for lehrløøn 40 rixdr. oc skall Fredrich fortøfue hoß hannem udi 3 Aar. Gud gifue til lyck til samme Konst oc befordre hans hendes Arbeid for Jesu Christi skyld. amen. – døbt Anders Schol-mesters Barn ved Slottet, Hans Bugislaf (Jeg har engang hørt fortælle paa Nord-borg, at det store Huus her foran i Byen, hvor Tingstuen ligger, og som seer ud til at være en gammel Bygning, engang skal have været Skole, skulde dette finde sin Bekræftelse herved?). – 2den. Pintsedag foræret F.N. mig i mit huß 1 rixdr. o vivat Princepr. – Torsdagen derefter var jeg til Barsel i Guderup til Hr. Johannis, Magdalena var Fadderske, gaf 1 Rhinskylden. – Trinitatissøndag: Onsdagen holdt Hr. Niels en Serdelis predicken, efter S. Jørg. Ambtskrifuers Anstiftelße fir 50 mk. forehret til Capellaniet. – Torsdagen H. Blods Dag var jeg i Sønderborg oc gaf Samuel Brandt 18 rixdr. den halfve lehrløøn for Barbier Konst for min Søn Frederick Brandt, den eldste Søn, Gud gifue det var i en god Stund! De andre 18 Dr. om 3 Aar, naar hans lehrløøn er ud. – Dom. 2 p.Trin. Sende F.N.-Hertuginde mig 2 rixdr. fordi der blev bedet for hendes Naade oc gjort tacksigelße. – Dom. 5 p.Trin. Tirsdagen d. 30te. Junii copulerit Frederick Lorentzen, Köckenskrifuer oc Eleonora Sophia Löw udi hußit, F.N. Hertug Hans Bugislaf nerverende. – Dom. 6 p.Trin. Fredagen blev Peder Svarrer i lafvensby brendt for troldrom d. 14de. Julii blev Christen Hanßen i lafvensby brent, en Velachtmand i sin Welmühe. – Dom. 9 p.Trin. var jeg siug oc Hr. Niels prædicket. – Dom. 10 p.Trin. agrotavi, sed... deo benedicente coepi convalesuro paulatim. – Dom. 13 p.Trin. Onsdagen var jeg i Sønderborg til Hr. Sørenis i Hørup oc Hr. Johannes i Ketting deris brøllup som fick 2 Søstre, S. Lorentz Ambtskrifuers Døttre, oc gaf enhuer 1 Sølfskee, huer paa 3 lodt. – Den 22 Septemb. førde Jacob Foget her i Byen min Broder Søn Christen till Korsor til Caspar Brandt oc gaf 3½ mk. l. oc 6 ß. – Dom. 17 p.Trin. findes atter fordrevne Kvinder fra lögum Sogn. – Onsdagen var jeg til Calent i Tandislet. Eph. 5, v. 15-21 oc gaf jeg 1 rixdr. Same tid til Fadderpeng paa min K. hustruis Magdalenas Vegne, som var icke til barselet. – Dom. 18 p.Trin. Fre-dagen var jeg oc Magdalena til Barsel i Nytmk. præstegaard oc forehrede paa Sengen en 2 mk. Crone. – I Holm nævnes Westerballi. – Dirick Skytt. – Juledag Offeret udi Kircken paa Alteret 35 mk. 10 ß. nesten en Snees mk. ring ind for-gangen Jul, for her laae rytter i byen. –

1658 Dom 2 p.Epiph. holt predicken en studiosus fra hafuenberg Clemens oc for ærit jeg ham 2 rixdr. – Onsdagen begrafuet Elin Ambtskrifuers æt: 57. – Offer Kyndelmesse: At Offeret paa Mariæ Renselsesdag var noget ringere ind forgangen Aar uvolte at nogle af Sognefolcket var den Dag ud ved Sundborg at Skandtze. – Dom. Quinquag. Blev der offeret udi tafolens, for en Ung person som af en Svenske rytter, blev uforvaretdt skutt i sin lende, til Barskier løn - 6 mk. 6½ ß. paa F.N. Hertugindens gode intercession. – Dom. Remiscere copulerit jeg Claus Kong. Majest. udi Sverrig Sin Quatiermester oc Anna S. Frederick Bøddickers heri Byen. – † Anna Claußdatter Meiersk paa Slottet. æt: 40. – † Peder Lyddichjen her i Byen, En gammel Hofstiener. æt 40. – Dom. Lætare: Fre-dagen seu 19 Maris den neste Fredag for Lætare skeede stor ulycke af ildebrand, hoß Jens Degn saa hans sidel huß oc lade brende op med stock oc stage, oc ellers mestendeel ald indgodtzet, oc same tid stod Prestegaarden i høyste Wofue oc fare af flammerne som faldte paa Prestens lade i tagget. Mens Guds barm-hjertighed at tacke at det icke brende med, men formedelst Gud oc gode folckis flittig opvaring blev bevaret oc dempet. – 2den. Paaskedag var jeg paa Slottet oc der forehret mig F.N. Hertug Frederich mig en Sølfskee oc 1 rixdr. Gud lad hans F.N. lenge med sundhed at lefue! – † Thomas Kalleßen, F.N. Budløber. – Til Pintse offrede ham Jørgen Vogelsangh ham 1 Crone (2 mk.). – Dom. 5 p.Trin. Onsdagen d. 14 Julii blev jeg foderet om morgenen tilig til Slottet At meddele F.N. Hertug Frederich den Herris Jesu Naadere, det H. Alteres Sacramente, hvor til hans F.Naade paa samme tid sig christlig hafde bered, der hans F.Naade dog tilforn i mange Aar derfra hafde sig absenteret, døde saa den 22 Julii die Mariæ Magdalena. – Dom. 7 p.Trin. Beichtgeldt af F.N. Christians Augusts Kudsker oc Sadelknecht. – Tirsdagen begrafret Peder Rasmusen her i Kjøbing, F.N. Herritz-foget oc Kirckeverge, Homo antique virtrite et fide. En god gamel Simeon æt: 77. Liigprædicken ex Psalm: 71 v. 9 lagt i Kircken. – "ved Hellebøe" nævnes. – Dom 10 p.Trin. visiterit Prousten D. Petrus Conradus vor Kircke. – Offer i Tavlen til en Krybling: Dom 12 p.Trin. offret i Tavlen til et Barn, hvis Barn (?) blev ituslaaet, til Bartskeer Løn 7 mk. 12½ ß. – Dom. 15 p.Trin. var jeg til Chris-ten Hußfogets i Guderup oc gaf til Fadderpeng - 2 rixdr. – Hertug Christiani Augusti Folck Beichtgeld. – Ildebrand i Pøel: Dom. 20 p.Trin. Tirsdag morgen for Dag brende Thomas Jenßens Sidhuß i Pøle reent op, med all indgods, diß-ligist Bendixis Vaaning nest hoß. Gud hjelp oc trost dem, som saadan ulycke times oc hendis. – Peder Christenßen, F.N. Mundt-Kock. – Var jeg til Caspar Favenbrucks Søsters Margrethes Kaast oc gaf hende Bruden 1 rixdr. – Dom. 2 p. Trin. Adv.Nulla est habita consio ob incurfum militum Braadeburgicor: Polonor Die Martis kom de udi mit huß oc udplyndrede mig oc bortførde alle det gods oc formufue jeg hafde, bode inden oc uden dørre, saa vel som hvis fremmede gods oc udenlands folck hafde indsat udi mit huß til at forvare, oc fick jeg en ubodelige skade, Gud bedre det saa ..., saa jeg blev en Arm mand, etc. oc motte forløbe huset oc riterid mig udi Hofpredickerens huß. – Løfuerdagen døbte Hof-predicanten Jøp Stallmesters Barn (fordi jeg torde icke lade mig see) her i Byen, kaldet Jacob. – Blev offeret 7 mk, af hvilcke Hofpredickanten leveret mig de 4 mk. Gud vere hans store løn. – Dom. 3 Adv. blev der holden ingen prædicken for Krigsfolckens opbrod same Dag. – Juleoffret var mindre paa Grund af Kirkens Ødelæggelse oc Folckets Trang. – Fødde 26. Døde af Børn oc unge Folk - 14, af gamle Folk - 32 = 46. – Gifte 3 Par. – Torsdagen døbte jeg Hr. Nielsis Søn, kaldet Hans Bugislaf. –

1659 Kirken paa ny i Brug: Dom. Septuages. gick mand igjen til Gudsbord, efter at Vi hafde faaet Kalck oc Disk igjen, som Jøp Stallmester til Kircken forærit hafuer. – † Christen Finck, F.N. Hertug Hans Bugislafs F"tbøder. – Dom. Pal-marum Blev predicken tilbage for den hastig tidende, som kom ind i Kircken, oc sagde: Att Svensken var paa Landet, der met løb de alle af Kircken. Dog Gud skee loff, det var icke Saa! – Til Paaske pffret Jørgen Vogelsang ham 1 rixdr. – † Kalle Anderßen i Pøle, som tjente paa Slottet æt 31. – Dom. 1 p.Trin. Onsdagen holt Casparus Malsius Bryllup met en fin Encke af Flenßborg udi min præste-gaard udi den Store Lade oc var fuld af Gjester fra den ene ende til den Anden paa begge sider, Gud ønde dem lycke oc Velsignelße i deris Ehestand, oc for-ærede jeg til bryllup gafue en sølfskee, vog 4 lod, oc blev af Hofpredickanten Copulerit udi Kircken. – Fredagen var jeg udi Ketting prestegaard til Barsell oc var Magdalena Fadderske gaf 1 rixdr. – d. 11te. Julii: Madagen p. Dom. 6 Trin. blev Hertug Hans Bugislaf hyldet af det Nordburgiske provintz, oc svor han huldskab oc troskab sin underdan alle sammen. Gud unde hans Fürstli. Naade it lykkelig oc fredsom regimente A. – d. 18 Julii blev Hertuginde Eleonora hyldet til Østerholm oc var nogle prester til begge hyldinger. – Kalli Kocke paa Slottet g. m. Anna Christensdr. af Apenraade udi Martini Secretarii huß her i Byen. – † Jacob Jenßen, F.N. Hertugindens lif Kudsker. æt: 47. – Dom. 10 p.Trin. holdt Caspar Favenbrack oc Dorothea Hansis Bryllup udi mit huß, oc copulerit Hof-prædickant dennem tilsammen, fordi at de begge tu har været sine Beichtkinder. Forærit en Sølfskee paa 4 lodt. – Dom. 14 p.Trin.

Beichtpeng af tvende Drag-uner 1 mk. – Dom. 15 p.Trin. Torsdagen copuleret en Corporal Cornelius Lange oc Kathrine Adams udi Peder Kremers huß. – Dom. 16 p.Trin. Mandagen be-grafvet tvende Karle af Barßøe, som drugnede for Holm land, og ligger paa Kirckegaarden ved Holmport. – Peder Henriksen: Per Ambtskrifveris Moder. – var han til Jens Jørgenßens Kaast i Sønderborg. en Sølfsee. Sende hand mig 1 rixdr. til foræring, fordi jeg liusede oc Afkundiget ham oc hans brud af prædicke-stolen. – Dom. 20 p.Trin. Onsdagen var jeg til Hr. Laurits Bryllup udi Svenstrup oc forærit til Gafue en Sølfsee. – Westergaard i Holm: † Hans Thomßens Hustru i Westergaard i Holm. – (rimeligvis) en ugift Datter af Provst Dan. Monrad: Dom. 21 p.Trin. Onsdagen var jeg til S. Margrete Monrads begra-fuelß i Ketting. – Dom. 1 Adv. Onsdagen var han til Peder (Peder Henriksen) Ambt-skrifuers Kost. en Sølfsee 3 lodt. – Dom. 2 Adv. Onsdagen holdt en tacksigelß predicken for den gode forløsning for de polske oc Branderburgiske Krigsfolck forgangen Aar om diße Aar. – I Holm forkommer af og til Navnet Møller forskj. fra Vester-mølle, men om der virkelig har været en Møller, eller det er et Navn, kan ikke afgjøres. – Dom. 4 Adv. Torsdagen var jeg til Barsel i Oxbül præste-gaard oc forehret 2 mk. – Fødde 27. Døde af Børn oc unge Folk 11, af Gamle 39 - 50. Gifte 9 Par. – Naar der har død i disse Aar en betydelig Deel flere end der bleve fødte, kan det maaskee ogsaa have sin Grund heri, at der paa Grund af Krigen opholdt sig en Del Fremmede her, fra Lygum, Halck, Vidsted, Aabenraa, Varnis, Flensborg, Baurup o.f.St. –

1660 Dom. 1 p.Epiph. Torsdagen holt jeg Prædicken i Hagenberg Kircke ofer Salig Abel Matzissis hederl. oc Vellerd Mand Hr. Andreae Beyerholms kjere Moder, udi Mange oc Vellerde Presters, Sampt Nørborgiske Kjøpings Bor-gere oc Indwaaneres presents oc nerve-relße: Text Suc. 2, 36-37 de Anna prophe-tissa. æt: 72. – Dom. 3 p.Epiph. var Magdalena til Margrette Pechmands Kost, forehret 1 Sølfsee. – Dom. 5 p.Epiph. Onsdagen var jeg til begrafuelße i Hørup præstegaard oc fulde Hr. Søren Liig til Kircken oc prædicket Hr. Charsten til Ulkæbul ofer hannem oc icke Prousten, efter S. Hr. Søren begjering. Text: 2 Trin. 48 "Jeg har stridt den gode Strid" o.s.v. – Dom. 6 p.Epiph. var jeg oc Magdalena hoß Hofprædicanten til Barsell oc forærede paa Sengen 1 rixdr. – begravet Jacob Jensens Hustru i Holm oc prædickede i Chorsdøren. – Dom. Judica visiterit Prousten vor Kircke, sin salarium 1 Rdr. – Dominicus Brandt i Flensborg Skole: Dom. Quasimodogeniti Mandagen var den sidste Aprilis reise jeg her fraa til Flenßborg met min yngste Søn Dominicus Brandius att gaee der i Schole, oc blef examinerit same Dag, oc om anden Dag den 1 Majß blef introdu-cerit af Rectoro oc sat in classe Rectoris, oc forærit jeg Rectori 2 Rdr. Conectors 2 rixdr. for privata institutionæ, item Cantori 1 rixdr., item quarto Colleeo 2 mk. Crone. Gud lade det være skeed udi en lycksalig tid oc Stund. Gud til ære, min Søn til forfremelße, oc sin forældre til glæde. Oc paa same rejse førde Ewald hußfoget ocsaa Sin Søn til Flenßborg Frederich Christian til Schole oc fick it hospitium tilsamen hoß Henrich Meincke. – Offer i Klingpungen for en Fange i Tyrkiet: Dom. 3 p.Pasch. blef der samlet i Klingepungen for en ge-fangen i Tyrckiet Hans Gaardens kun broder 8 mk. 4½ ß. – Onsdagen var jeg i Sønderborg til Hans Ernstis oc Elske Vogts Kaast oc forærit en Sølfsee 3 lodt. – Dom. 4 p.Pasch. Mandagen var jeg Fadder til Secretarii Gotfrids Neanders Barn, kaldet Hans Baltzer, gaf Fadderpeng 1 Ducat oc 1 Rdr. – Præstemøde i Ketting Kirke: Fredagen var jeg i Ketting Kircke til møde. – Den Dag tilforn var til Min Gud Søns Samuel Brandts Sandmands Gilde i Sønderborg. – 2den. Pintse-dag Beichtgæld af nogle Soldater. – Søn af Peder Rasmussen oc Madsdtr., Herredsfogt i Dynneved, kaldet "den yngre": Trinitatis Søndag: Onsdag copule-rit jeg Peder Stød, Herritzfoget oc min hustruis Søster Eleonora, S. Hr. Dominics Datter udi Sit huß udi Presternis oc mange Andre gotfolckis nærværelße. Text: Prov. 19, 14. Oc forærit jeg til Gafue 1 sølf bægger paa 8 lodt oc 1 oc Magda-lena forærit 1 Sølfsee paa 6 lodt. Gud gifue dennem lycke oc Velsignelße. Amen. Brudgommen offeret 1 Ducat oc Bruden offeret oc 1 Ducat. udi Penge blef offeret 14 mk. 8 ß 6 pn. – Offer i Klingpungen til en lemlestet Person: Til Barsker for Ingel i Holm, hvis Arm blef knuset i Møllehjulen, gifuet i Klingpun-gen 8 mk. 12 ß. – Præstemøde i Tandslet: Dom. 3 p.Trin. Torsdagen var jeg til møde i Tandslet, dog intet uddre-tet. – Dom. 5 p.Trin. Die S. Jacobs d. 25 Julii en Onsdag holdt Kr. Niels prædicken til en Hukommelße, at Jep Stallmester her i Byen forærede 50 mk.l. til Cappelaniet oc d. af rentt 3 mk. 2 ß. l. – Fredagen døbt Christen Grubbis Barn i Holm oc var F.N. der same sted til Gjest. – Han var til Iver Fogeds Kaast i Oxbül, gaf 1 Rdr. – Dom. 10 p.Trin. Onsdagen d. 29de. Aug. var jeg til Calend i Ulkebøll oc var Magdalena med mig. Text: 1 Trin. 4; Gif agt paa dig Self. – Dom. 12 p.Trin. begravet et Liig: "den halve time blef prædicket Evangelium, den anden halve time en Liig-text. – Hr. Joh. Krag har rimeligvis ægtet Enken, Hr. Sørens anden Kone: Dom. 14 p.Trin. var jeg oc Magdalena i Hørup præstegr. til Brøllup. Gafue en Sølfsee, vog 3 lodt. – Dom. 16 p.Trin. Onsdagen døbt Caplanen Frederich Kitchenskrifuer Barn i min fraværelße, som var forreist til Flenßborg til min Søn Dominicus Brandt same tid. – Dom 18 .p.Trin. var jeg til Jørgen Willatzens (vistnok en Holmbo) Datters bryllup udi Sællerud oc forehret jeg til Brudgafue en Sølfsee, vog 3 lodt. – NB. var jeg til Proustens Datters Kost udi Sønderborg oc foræret hende en Sølfsee. – Hans Nielßen, Fodsvend paa Slottet, hvis Brøllup han var til. Gafue 2 mk. l. – Instrumentisterne 5 ß oc 3 ß. – Caspar Lydichsøn, F.N. Berider gift, hvis Brøllup stod udi Secretaris huß, udi anseenlige Folckes presents. – Dom. 21 p.Trin. Fredagen var jeg i Sønderborg til Hans Lauritzens begrafuelße, som var min Kjere hustruis Faderbroder. Same Dag ad Aften kom der en forfærdelig Storm oc uver. – Dom. 22 p.Trin. Mandagen var jeg Fadder i Svenstrup prestegaard oc gaf 1 Rdr. – Helike Schonfeldt, Hertugindens Kammerfrue: Onsdagen viet til Ægteskab F.N. Mundkock Peder Christenßen oc Helicke Schonfeldt F.N. Cammerfru udi mit huß, hvor Brøllupet skeede, oc gaf jeg til Brudgafue 1 Rdr. oc var F.N. Hertug Hans Bugislaf begge Dage til Kaast. – Dom. 23 p.Trin. gjorde jeg tjenist udi Hagenberg Kircke udi Hr. Andersis fra-værelße oc Copulerit Capelanen Hr. Clement Persen oc sin Brud Maren Nielß-datter. Hvad Offer der faldt paa Alteret sende jeg i hans huß til Brudgaf forærit 1 Sølfsee. – † oc blef begrafuet Ambtskrifuerens tjener paa Nørborg Skofuerstu-fuen, udi Herritspræstes oc fogders oc denne Byes indvaaneres Nærværelße. – "mine Waaning". –

1661 Helligtrekongersfest ud.... til Kaast i Sønderborg, en Sølfsee. – Dom. 2 p.Epiph. udsendt til Lauritz Jørgenßens Kaast i Sønderborg, 1 Sølfsee. – Dom. 3 p.Epiph. Sande jeg til H. Johanns Monrads Søsters Dorothea Kaast i Sønderborg, til gafue 1 rixdr. – Mariæ Renselsfest: Paa eftermiddagen blef jeg forderet op paa Slottet oc forærit F.N. mig oc Andre fornemme hoßværende Venner 7½ mk. 3 ß. – Gud vere deris alle stor Løn oc Vederleggelße. Amen. – Takkefest for Freden: Dom. Septuag. Mandagen den 11te. Februarii blef der holden efter Kong. Majest. befaling, en Almindelig Tacksigelses Fest for Kjøbenhafns Byes befrielse af Svenskens beleiring oc Anstormelße, oc var F.N. ocsaa i Kircken. – Text: Psalm 124. – † Lave Jørgenßen i Holm ofer 100 Aar gammel. – Dom. Esto Mihi: Onsdagen sende jeg 1 rixdr. til Hr. Lauritzis brøll. i Ulderup. – Dom. Invocavit: Mandagen Communicerit min kjere Hustru paa hendis Sovte Seng. – Præsterne underskrevte i Ketting Kirke Arvehylningen: Dom. Oculi var vi alle Præster Sanctet i Ketting Kircke att approbere Kong. Majest. Arfve hylding med haand oc Segel. – Onsdagen døbt Peder Støds Datter Agatha oc var min Søn Frederich Brand fadder oc gaf 1 rixdr. fadderpeng. – Dom. Judica Absolverit Christopher Jørgenßen icke publice mens I Beichtstolen, for liggemaal, efterdi hand hafde F.N. fribref. – Dominicus Brand skifter Logi i Flensborg: Anden Paaskedag fimtis sacris reise jeg til Flenßborg oc gjorde klart for min Søn Dominico oc bestelte ham en anden loßement nemlich hoß Valentin Valentinsen. – Dom. 1 p.Pasch. Die St. Georgii prædicket Caplanen for Renten af 50 mk.l., som Jørgen Ambtskrifuer forærit. – rimligv. søn af Hr. Peder Clausen i Oxbølle: Dom. 3 p.Pasch. Tirsdagen sende jeg Hr. Claus Persens brøllup i Bedsted Sognepræst en Sølfsee vog 3 lodt. – Hert. Hans Burgislaus forærer Kirken en Døbefond: Dom. 4 p.Pasch. Fredagen gaf jeg F.N. tjener Caspar Lyddichsen 1 rixdr. til Drickepeng, fordi hans F.N. forærer en stattelig Døbe beche udi Fonten, som form. Caspar leverede. – Introduceret Herritsfogdens Peder Støds Hustru; det blev enhver Kvinde dengang, i denne Henseende er Skikken altsaa forandret, idet Embedsmændenis Fruer nu finde sig fortagne. – Dom. S. Trinitatis prædickede Hr. Erich, Sognepræst i Æris Kjøbing. – Onsdagen sende jeg en Sølfsee til Hr. Lauritz Datters Kost i Svenstrup met Nis Foget. – Beichtgæld af Hans Kudsk paa Østerholm 5 ß. – Dom. 4 p.Trin. Torsdagen døbt Hr. Nielßes Barn, Agathe, forærit jeg paa Sengen 1 rixdr. – Beichtpeng af 4 Rytter. – Die S. Jacobs var den 25de. Julii bortkaldede af denne Verden Gud Allemæchtige Min kjere hustru Magdalena, Gud gifue hende en glædelig opstandelße paa den ypperste Dag for J. Christi skyld. Tu patriam repetis triste nos orbo valingus, Te tenet alma quæ, nos lacrimosa dies. – Dom. 7 p.Trin. introduceret Hr. Niels me absent, en Kone fra Holm. – Charsten Frostes Søn fangen i Tyrkiet: Samme Dag blef der gifuen i tafeln 1 mk. 11 ß. till Charsten Frostis Søns ræzion, som er fangen i Tyrckiet. – Torsdagen d. 1ste. August daa skeede min S. hustruis begrafuelße, oc hafde den S. hustru den ærtz att F.N. Hertug Hans Bugislaf bode var tilstede udi Kircken til liigpredicken, oc siden ocsaa Gjest udi huset, Saa velsom alle Sogneprester, Capellaner oc Deg-nene udi Landet, oc hendis neste Forvante i Sønderborg. – Text Psalm: 73, som hun self erwehlet: Naar jeg har kon Dig Herre, saa skotte jeg hverken om himel eller jord. – Voris Ægteskab var 22 Aar oc fem Børn 3 Sønner oc 2 Døtre, hendis Alder 38 Aar ringer 4 Ugger. Offer hendis Liig blef offret 10 rixdr. 5 till Prousten. 3 till Hr. Niels. 2 till Jens Degn. – I Verden er ingen sorg saa stor, der findis med saadan Smerte, Som naar den døer oc leggis i jord, for var dit halve hjerte. Dette synes en Oversættelse af de latinske Ord: "Non dolor est major quam cum vio-lentia mortis" etc. – † oc blef begravet Wulff Maler paa Slottet, hvem F.N. Hertug Hans Bugislaf lod begrave, oc gjorde jeg Liigprædicken paa F.N. Begjæ-ring offeret 15 mk.l. æt 64. – Beichtpeng af en Rytter. – Mikkelsfest Offer til Capellanen: Michelsdag blef offeret til Caplan H. Niels i Kircken paa Alteret, til recompens. for sin Arbeid hand hafde haft med Bede Stunden att holde huer Søndag eftermiddag i forgangen 2 Aar. – H. Niels døbt Caspar Lyddichsens Barn in casu nexissitats. – Beichtpeng af en Soldat eller Rytter i Pøel. – Dom. 19 p.Trin. Onsdagen Sende jeg til Sondborg en Sølfsee til Gafue til Provstens Datters Kost i Lybabbel vog 3 lodt. – Dom. 21 p.Trin. var Rittmester Mønch-hausen oc sin Frue, item nogle meere officerer oc rytter item Rittmesterens folck i vor Kircke til Gudsbord oc Communicerit for

Predicken. – Hans Kudsk paa Østerholm: Dom. 22 p.Trin. var jeg om Onsdagen udi Hofpredickentens Huus til Brøllup oc forærede Bartholmæus oc hans Brud en 2 mk. Crone. – Fre-derik Brandt Fadder: døbt Claus lütenambts Barn. – 2 Soldater. – Dom. 1 Adv. døbt en Rytters Barn i Holm. – Claus leutenambts (Lieutenant ?). – 1662 Publise absoluerit tvende for liggermaal, oc derpaa viet dem til Egteskab i Chorsdøren. – Takkefest for Freden: Den 11te. Febr. Tirsdagen blev holdet efter Kong. Majest. befaling Tacksigelsis Festdag oc Text var Matth. 8 "om Christi Fiskefangst". – Samme Dag finitis sacris viet til Egteskab i Brychmands huß Peter He...t oc Julian Sidonia, forærit 1 Rdr. til Gafue. Musikanterne 3 β. 5 β. – (Det var Brychmands Svoger). – døbt Jens Degns Datter Kirstin. – Dom. Exaudi forærit mig Julians Mand 1 Rdr. for lykkelig gjenkomst. – Dom. 1 p. Trin. blev Hans Kalleßens Datter Anne tagen til Skifte (efter hun langsommelig tid hafde holdet sig .fra for Aarsag skyld) oc samtyckt af Prousten att sidde udi Beichtstolen. – "Holmlycke". – Fredrich Brand er ofte Fadder. – "Sende 1 Rdr. til Brudgafue 1 Stefnings". – Dom. 8 p.Trin. Fredagen holdt Hr. Niels Prædic-ken for Renterne af de 50 mk.l., Jep Staldmester skjænkede til Cappelaniets For-beding. – Text Matth. 20: "Saloms Bøn for begge sine Sønner". – † Nis Rytzer æt 99. – Dom. 15 p.Trin. Onsdagen blev holden præste Convent eller Calend. Text 1 Cor. 10, 13 oc var F.N. Hertug Hans Bugislaf i Kircken oc var i huset ocsaa Gjest mett Hofmesteren oc de Andre personer. Oc blev der offeret same tid til de Fattige 7 mk. Som stift neste Søndag der efter uddelt, de Fattige i Holm fick 3 mk., Pøle 2 mk., Kjøping 2 mk. – Marked i Nordborg: Dom. 17 p.Trin. St. Matthias Dag Marckied udi vor Bye Kjøbing. – Dom. 18 p.Trin. holt min Søn Christian Brand sin første Prædicken her i Kircken oc gjord en god Anfang. Gloria non komini, sed tibi soli Deo. – Michelsfest offeret til Hr. Niels for sin Bede Stund. – Christen Bruer paa Østerholm. – Dom. 24 p.Trin. docuit populum Christianus Brand. – Samme Dag Sende jeg en Sølfsee til 3 rixdr. til Hans Pechmanns Kaast i Sondbrg., Torsdag var jeg til Begræfueße i Eckin. – Dom. 25 p.Trin. Docuit populum Johannis Petri, studiosus Dus Petri, vicini in Oxbüll filius (Joh. Pet. Monrad, siden Capellan i Guderup). – Søndag efter Juel prædi-kede Christianus Brand. –

1663 Dom. 3 p.Epiph. Concionem habuit filius Christianus Brandius in templo Oxbüll, laus Deo, cum felici succasu, quod andivi ex ove Reo. Dus Petri testisi-cantis de ipso, quod labia gratiosa ipsi fuerant. – Peter Støds dødfødte Barn blev stiltiendis begravet, Moderen var meget syg, hvorfor han beder for hende. – Dominicus Brandt i Odense Skole: Dom. Reminiscere Mandagen d. 16 Marts reise de jeg til Fyen oc satte min Søn Dominicum Br. i Schole. den 18 blev hand introduceret oc fick 1 locum in 2 da. – Rectoris oc førde ocsaa Christianum Brand: til Corsør. – Dom. Oculi var jeg udi Corsør Kircke. – Dom. Lætare hjem-kommen. – Torsdagen efter Paaskee førte jeg min eldste Datter Eleonora Lisbeth til Sønderborg at være udi Margrette Pechmans huß. Gud gifue til lycke. – Dom. 1 p.Pasch. Onsdagen holt Hr. Niels Prædicken for Renterne af 50 mk. Text: Matth. 28 "om Daaben". – Dom. vocem iucaditatis Mandagen var jeg udi Lyß-abbel oc gjord Kirckens Regenskab. – Midsommertiende bliver afløst med Penge: 3die. Pintsdag Blef gjort Contract udi Peder Støds huß mellem Sogne-præsten oc de Otte Mend, som har kjøbt dieris Boell fri om penge att gifue for dieris Mitt Sommers Tiende 11 mk. (2) af huer half Boell. – Onsdagen reise de jeg till Odenße oc besøgte min Søn Dominicus, som gaar der i Schole. Trinit. Søndag var jeg udi Helleneß Kircke arresterit af Contrain Vill. Mandagen kom jeg hjem igjen. Laus deo! – Dom. 1 p.Trin. Sende jeg en 2 mk. Crone til Tand-slet til Brudgafue. – Offer i Tavlen til en lemlæstet Mand: Offeret udi tafeln til Jep Knudsen i Langesby, som har brut sin been i tu, i Badskjer løn 4 mk. 14 β. – Vindue Øl: Dom. 7 p.Trin. Tirsdagen var jeg til Borgem. Nicolai Brands til Vind... Øll, oc gaf for mit Nafn oc skildt 2 Rdr. – Dom. 8 p.Trin. docuit populum Studs Martinus i Hagenberg (rim. Martinus Nissen, siden Præst i Oxbølle). – Dom. 11 p.Trin. Mandagen begrafuet Herman Brychmans Datter Eleonora her i Byen, som blev ombracht oc aflifuet udi Søen til Norburg oc laae der i 8 Dage før de fant hende, hendis ombringer var en Ungkarl ved Nafn Jes Christenßen, fød i Elßmark oc prædicket ofver hende i Kircken hora 2 pomeridiam. æt 29. Text Gen: 4, 8 "om Abels Mord". – Torsdag blev Jes Christenßen fød i Els-marck udført till Gallin oc hans Krop blev lagt paa en Steile oc hans Hofuet satt paa Stagen, fordi hand ombragte Hermans Brychmans Datter Eleonora udi Norburgs Søe oc blev icke funden førend paa den 8de. Dag. Gud hafue hans Sjel, oc bevar en huer Christen Moders Barn fra Saadan forsmelig død for Chri. skyld. – (Efter Hagenb. Kirkebog er denne Karl Jes fød i Elßmark 1634 i Novb. af Christen Christensen, altsa var han 29 Aar). Ved Siden af i Bogen har Præsten afmalet en Galge. – Dom. 12 p.Trin. var F.N. Hertug Hans Bugislaf i vor Kircke, fordi der blev intet prædicket paa Slottet. – Beichtpeng af en Skrifuer-dreng paa Meeßgaard. – Dom. 14 p.Trin. Onsdagen holdt Morgen Bøn oc Bede Stunde udi Kircken mod Tyrcken. – Dom. 16 p.Trin. var jeg til Barsel paa Slottet udi Ridehuset, da Kalle Kock gjorde sin Datters Barsell, oc Hofprediger døbte det. – Jacob Petersens g.m. Gieske Marckußdr. i Holm. – Eleonora Løbet er nu ofte Fadderske. – Fremmed Herskab paa Nordborg Slot, hører Præsten prædike oc vise deres Tilfredshed dermed. Præsten forærer en Bog bort: Dom. 1 Adv. var F.N.Hertug Antonius Uldrich met sin Fürstl. Gemahlin Elisabeth Julian af Wülffenbüttell udi Kircke oc hørde Prædicken, dißligeste F.N. Hertug Hans Bugislaf til Norborg, oc forærit de tvende Fürstl. Personer huer 1 Rixdr. udi Klingbüdelen till Fattige, oc same peng fick Maren Kolmoeb i Pøll 3 mk. oc Karen Christens her i Byen til hendis faderløse Børn 3 mk. – Oc om Anden Dagen sende hans Naade Hertug Antonius Uldrich 4 rixdr. i mit huß, for hand hørde Predicken i vor Kircke, oc lod sig den danske Predicken vell befalde. Gud vere hans skjold oc store løn, oc forlene hans Naade med sin Gemahl en lycksalig reise hjem igjen! Torsdagen forærede jeg F.N. Antonius Uldrich en Bog kaldet Diarium obsidionis Hafniensis, oc gaf hans Naade mig igjen 2 Ducater paa Østerholm. – Dom. 2 Adv. var S. Doctor Erich Monrads Søn hoß mig, Jens Monrad. – Torsdag var jeg til Vind... Øll hoß Samuel Guldsmed oc gaf till forening. – Fattigpenge uddelt: Dom. 4 Adv. Onsdagen blev de Armpeng udbytt udi Peder Støds huß, oc var der 21 mk. udi Blocken. – 1664 "Hans Nielßen, Kremer her i Byen." – Hert. Hans Burgislaus forærer Kirken et Positiv: Helligtrekongersfest var jeg til it stort Gjestebud udi Secretaris huß, som blev anstiftet F.N. Hertug Hans til ehre, fordi hans Naade hafde foreærit en Positiv udi vor Kircke oc Koste Kircken nogle Dalere (det maa være Gildet). – "ved Hellesø": "Claus Persen ved Helletsøe." – En Mand hedder Stacko e. Stackow Henrichßen. – Dom Sexag. Mandagen var jeg til Dirich Eckenbrogs oc Margrette Lorentz-datters Kost udi Sønderborg, oc gaf 1 Sølfsee 4 lodt. – Dom. Oculi. Mandagen indsignet Kiesten Jeppis her i Byen udi hußet. Efterdi hun kunde icke holde offentlig Kirckegang efter hendis Barn som stod i Liig. – Almindelige Bededage: Tirsdag, Onsdag oc Torsdag blev holden 3 Almindelige Bededage efter Kong. Majest. Forordning oc Texten var den 44 K. D. Psalm. – Dom. Lætare. Onsdagen var jeg Fadder til H. Clements Datter i Lauensby, oc gaf til Fadderpeng 2 mk. Croner. – En Mandag døbt i mit huß en locket quindes Barn. – Bispevisitats: Dom. 5 p.Pasch. Visiterit Venerabilis Duus Epiropus Vor Kircke oc examinerit Ungdommen, oc gjorde jeg om Anden Dagen Kirckens Regenskab udi Ketting. – Mandagen forærit til en fange Præst udi Tyrkei 1 mk. l. – Trinitatis Søndag Publise absoluerit for Prodicken en Mand for liggermaal, som hafde F.N. interessen dertil (nemlich før Prædicken). – Dom. 2 p.Trin. Onsdagen var jeg Fadder i Hørup Præste-gaarden oc gaf 1 Rdr. Barnet kaldet Sara. – Dominicus Brandt i Odense Skole: Dom. 4 p.Trin. Onsdagen sende jeg Brefue oc penge til Christian oc Dominicus. Fredagen sende jeg en Rdr. Til Fadderpeng til Johan Voss i Atzerballi. – Dom. 5 p. Trin. Onsdagen var jeg til Calent udi Svenstrup oc var F.N. der ocsaa udi Kircken. Text var af Jacobs 5. "Elias var it Menneke (hebræisk ?). – Dom. 7 p.Trin. Onsdagen var jeg til H. Samuels brøllup udi Tandslett, oc forehrede en sølfsee paa 2 Risdr. Eller 4 lod sølf, da copulerit dem H. Johan Krag. Text: Matth. 20, v. 30 (20 ?). – Dominicus Brandt hjem: Dom. 11 p.Trin. Onsdagen døbt Peder Støds Søn, holden af F.N., kaldet Hans Rudolph, oc var min Søn Dominicus Brand Fadder. – Margrette Brand har ogsaa af og til været Fadderske i den sidste Tid. – Dom. 12 p.Trin. Torsdagen d. 1ste. Sept. blev begrafuet den erlige hustru Agathe, H. Dominici, oc ligger udi Kircken, oc Predschette H. Niels Cappellan Rom. 8 "Alle Ting tjene dem til Gode, som elsker Gud." – oc var alle Præster i Landet oc nogle Borger oc (?) af Sønderborg tilstede. Æt 62. Offeret 12 mk. l. – Gud gifue hende en glædelig opstandelße. Amen. – Dom. 13 p.Trin. Tirsdag. Sende jeg til Hr. Frederich Brand, pastor til Sondinge (?) (senere præst oc provst i Nykjøbing paa Falster) til Brøllups gafue i Haderslef 1 Sølfsee vog 3 lodt. – Dom. 14 p.Trin. Sende jeg til Sønderborg til Peder Brand Secreterer til Brøllups gafue 1 Sølfsee paa 4 lodt, kostet magløs 1 mk. l. Dom. 16 p.Trin. Torsdag Michelsfest blev offeret till Hr. Niels Caplan oc Jens Degn, for den Bede-Stund der holdis huer Søndag efter Middag. – Quartal Skat: Fredagen d. 7de. Octob. gaf Quartal Skatt 12 Risdr. = 36 mk. – Dom. 23 p.Trin. Fredagen viet til Egteskab Hans Stanske af Kiil oc Hermann Brychmanns Datter Trinicke, som laae den tid udi Barsel-Seng af hendis Br' dgom forkun besofuet udi Peder Støds, Frederich Lauritzens oc Friderick Dircksens oc Degns nerværelße, item Peter Kesnest dieses Svoger. – Fattigpenge stjæalne af Blocken: Dom. 4 Adv. Onsdagen skulle Armpengene veret uddielt til Stackarle her i Sognet, mens der oc oplod Arm Blocket var penge der af stolen, saa nær som 3 mk. Gud hand som tog dem, blifue saa bedrøfuet, som de Arme var, der fick ingen penge. Gud obenbar ham, at hand faar sin straf her paa jorden. Amen. –

1665 Dom. Septuag. Tirsdagen var jeg i Sønderborg til S. Hans Lauritzens Datters Kathrines (Broderdatter af Hofpræsten Dominicus Lorentz) Kaast, som fick Hofpre-dickeren til Glücksborg, oc forærede jeg en Sølfsee paa 4 lodt. – d. 11te. Febr. var igjen Gudstjeneste oc tilstede var Fyrsten Hertug Hans Bugislaf. – Dom. Invocavit Concionem habuit D. Martinus N. Pædagogus in Hackenberg (rimelig. Martin Nissen, siden i Oxbølle). – Hert. Hans Burgislaus oc Hert. Jørgen Frederik: Dom. Oculi var F.N. Hertug Hans Bugislaf oc F.N. Hertug Jürgen Friederich udi vor Kircke oc bad mig til gjest. – Ao. 1665 Jørgen Jørgensen Thingskriver. – Nordborg Slot afbrændt Anno 1665: Tirsdag d. 14de. Martii om Aftenen imellem 7 oc 8 slett blev optend en for-skreckelig Ildebrand paa Norborg Slott, oc brende den gandske Natt til Morgen, oc blev intet staaendis af det heele store huß, uden Alene rundelen eller tornet som var af Bran....muur, dißligest blev ocsaa Laegaarden eller Forwercket ocsaa bewarett. Gud skee evig lof oc tack, att

Vinden stod fra Byen Kjøbing, ellers hafde det gaaet oc naaet til oþ alle sammen, til uforvindelige skade. Gud trøste alle bedrøfuede, oc de som miste deris udi same ulyckelige Vaade. – Dom. Palm. og Skjærtorsd. var F.N. Hertug Hans Bugislaf her udi Kircken. Ligeledes Paaskedag, da han lod Jep Stallmester offre 1 Rixdr. – 3die. Paaskedag var jeg oc Christian F.N. Hertug Hans Burgislafs Gjest udi Luthawen, finita Con-sione. – Dom. 1 p.Pasch. var Hertugen i Kircken. – Christian Brand prædickede. Gud udi mig att lefue, at hand oc motte blifue Conus animar: pastor (Han prædick. nemlig om den gode Hyrte). – 2den. Pinstedag intimari pro filio Christ. B. vociando. – Dom. S.S.Trinitatis Bekom Christian Brand min Søn sit lønlige Kaldsbref, oc var F.N. Hertug Hans Burgislaf Same Dag i vor Kircke oc siden i mit huþ til gjest. – Prestens Undersvend Nis Nissen oc Pige Ellen Nielþdr. bleve begge offentl. absolverede, da han havde besvangeret hende. Kort efter bleve de gifte oc samme Dag blev dereis Barn Margrete døbt. – Hr. Peters Barn døde i Oxbøll: Dom. 9 p.Trin. Onsdagen holt jeg en liden Liig Sermon udi i Oxbøll Kircke ofer Hr. Peders Barn, som lefde 3 Dage, oc blef begrafuet udi Præsternis udi Nørherrit Nærvælrelþe. – Samme Dag prædikede Hr. Niels for de bekj. Renter. – En Henrettelse: Dom. 10 p.Trin. Torsdagen d. 3die. Aug. blef Henrick Handskemagger halþhugget oc lagt under Gallien, fordi hand bestall oc røfuet Blocken udi Kircken, som de Armes penge blefue samlet udi, oc fulde Caplan Hr. Niels ham til rettesteden oc berettede hannem. Par est fortuna labori. Als wir thun, so Kriegen wir Lohn. – En Mand er afmalet, liggende under en Galge (Denne Mand var gift der i Byen, havde for fjorten Dage siden faaet en lille Søn døbt). – Publica absolveret Karen Christensdr. af Nutmk.skouf oc sad hun i Chorsdøren skrifte for Messen, fordi hun var en fremmed. – Dom. 13 p.Trin. Tirsdagen døbt Jørgen Henrichsens Barn Caspar i Jørgensby oc gaf skull styck paa Sengen. – Dom. 16 p.Trin. Mandagen var jeg til Barsel i Ketting oc stod min Søn Christianus Brand Fadder oc gaf 1 Rdr. – Dom. 17 p.Trin. var jeg til Sünderborg til Christopher Pechmanns Kost oc forehret til Brudgafue 1 Sølfskole 4 lodt. – Dom. 18 p. Trin. var jeg i Dyn-dewit til Herritzfogedens brøllup. Brudgafue 1 Rixdr. (Denne Herredsfoged er Jens Lassen) – Den 11te. Octob. holdtes Calent udi Ketting Prestegaard. Text Epih.: 5, 15-16. – Dom. 22 p.Trin. Tirsdagen begrafuet Hr. Nielþis Barn Jacob æt 1½ A. – Ladegaarden ved Sønderborg afbrændt: Dom. 27 p.Trin. Onsdagen om natten der efter Afbrende den Skøne Forwerck eller Ladgaards ved Sønderborg med Korn oc Kær, slett i Aske! Gud ver oþ Naadig for Christi Skyld. – Christian Brand prædickede ofte i den sidste Tid. –

1666 Dom. 3 p.Epiph. begrafuet Jes Jenþen Foget Svend paa Meelsgaard, som om Torþdagen tilforn Sanck paa Iset paa Meelsgaard Søe oc blef fundet ogjen om Fredagen Aften, oc ført hjem til Pøle æt 24 A. Oc predickede Liigprædicken den halfue stunde i Kircken, Af Doctor. - - - Liigprædicken ofer Axel Gyldensten i Fyen som oc sanck imellem Assens oc Holsten Ao. 1652 (Præsten har flere Gange saaledes anført Kildeskriver; hvoraf han har taget en Leilighedstale). – Dom. 4 p.Epiph. Concionatus est Duus Georgius Siverts, Studiosus Flensburgensis, pro temporo Pædagogus Jacobs Jepsenii filior: Køpingæ Norburgensis. – Hertug Hans Bugislaus og Hertug Jürgen Frederick: Den 11te. Febr.: Søndag Septuag. Onsdagen var F.N. Hertug Hans B. oc F.N. Hertug Jürgen Frederick hoþ mig til gjest. – Dom. Quinquag.: Imellem Fredag oc Løfedag Natt var S. Matthiæ Natt den 23 oc 24 Dag Februarii skeede en ynckelig tilfald med S. Hieronymi Datter Eleonora, som fantes om Løfedag Morgen siuncken oc død udi Becken ved hendis Moders gaardsrum. Gud trøste den hoybedrøfuede Moder, oc blef op-tagen strax paa F.N. censens, blef siden tisdag Morgen henboret til Kirckgaard stilltiendis uden Klang oc Sang oc Liigpredicken, hvortil F.N. gaf ocsaa Minde dertill oc Prousten det ocsaa samtyckte att motte skee. – "Jens huþfoget". – D. 21 Marts blef Christianus Brand ordinerit udi Odenþe. Domi Jesus benedictat. Amen. – Mandagen efter Dom. Lætare var jeg til begrafuelþe udi Tantzlet met Hr. Samuels hustru oc Prædicket Dns. Joh. Monrad i Ketting. – Dom. Judica prædickede Hr. Christian (H. om sin egen Søn) udi Svenstrup Kircke, fordi H. Lauritz var til Halcke til Barsell. – Dom. Palm. døbt Peder Støds Barn Dominicus, Christian Brand Fadder 1 Ducat oc 1 Rixdr. – Skjærtorsdag var F.N. Hertug Hans Bugislaf i vor Kircke ægrotante Megandro. – Skal til Rostjenesten: Fredagen efter Paaskee lagde jeg ud til Roþ-tjeneste efter Kong. Majest. befalling - 30 Rixdr., oc paa Hr. Stheen - 2 Rdr. oc 12 þ til reisepeng. – Dom. Quasimodog. Tirsdagen var jeg til Hr. Carstens hustrus begrafuelþe i Ulkebøll oc prædicket Hr. Augustus (vistnok Hr. August Brinchadsen). Text Phil. 1 "Christus er mig Liv". – Onsdagen holdt Hr. Niels Præd. for Renterne. – Dom. Jubilate Blef H. Christianus Brand introducerit i Kircken for en Sogne Prest att Vere, oc Sang sin første Misse O dominæ da felicen suksespun! oc blef hans Ordinatz oc Confirmatz brefue ofl.... af H. Lauritz i Svenstrup paa Proustens Vegne, oc same Dag var F.N. Hertug Hans Bugislaf icke alene udi Kircken men ocsaa udi mit huþ til Gjest med hans F.N. befallings mend, Borgere her udi Byen, oc de 7 Kaldsmend oc Præsterne her udi Norborgs for.... ocsaa mine gode gjeste Offeret 24 Rdr. – Dom. Cantate Tirsdag blef H. Joh. Monradus indsett af Bispen oc af Præsterne samtyckt att være Vice-Præpoistus. – Torsdag d. 17 Mai holdt Alm. Bededag. – Dom. Exaudi Torsdag var jeg oc H. Christian oc Frederick Brand udi Sønderborg til voris S. H. Svogers Jürgen Himkens begrafuelþe, som døde der udi Kircken til hoymiþe, som hand vilde træde udi Sin Stoell. Gud opstandelþe. æt 66. – Trinitatisfest var F.N. Hertug Hans i Kircke oc os siden sine gjeste. – Onsdagen vare baade H.Christian oc Eleonora Lisbeth Faddere i Hagen-berg Præstegaard. – Vindue Øl: Dom. 2 p.Trin. Tirsdagen gjorde voris Tirsdagen gjorde voris Hofprædicant Vind... Øll oc gaf jeg 1 Rdr oc H. Christian for sin Schildt 1 Crone paa 2 mk. – Onsdagen var H. Christian paa Ærøe i Tranderup Præstegaard oc stod der Fadder oc gaf 2 Rdr. – Dom. 4 p.Trin. Mandagen besøgte mig Hr. Otto Prousten paa Ærøe met sin hustru oc Datter Regina, oc blef same Dag i Jesu nafn skiftet Trilofuelþe imellem H. Christian Brand oc Regina Otteþdr. – Gud gifue dem sin Naade, lycke oc Velsignelþe. Amen. – Dom. 11 p.Trin. Onsdagen d. 29 Aug. om Morgenen Bedestund oc derefter var jeg oc H. Christian til Calent udi Nutmk. og Text var Marc. 7 v. 1 "om Johannis Halshugelse". – Dom. 12 p.Trin. begrafvet Hans Foget Svend her i Byen, som om Torsdagen tilforn fick en dødelig fald af sin Vogn udi guden ved Peder Lauritzens huþ, paa sin hjemreise, oc kom dog lefvende till Eken Mølle oc døde der same natt æt 38. – Fredagen h. e. S. Regina 7 Septemb. Gjorde H. Otto Prousten paa Ærø Festen Øll met sin kjere Datter Regina oc met min Søn H. Christian Brand, oc vor Frederick sin Broder, oc begge sine Søstre ofer til same festen - Øll. Gud lad det være skeed udi en lykkelig tid oc Stund. Gud til ære oc dem til gafn oc gode timelig oc evig for Christi Jesu skyld. Amen. – Vindue Øl: Dom. 13 p.Trin. Mandagen var jeg udi Secretærii huþ til Vind... Øll oc foræret for mit nafn oc skildt 2 Crone = 4 mk.l. – Løfedagen kom mine børn vel hjem fra Ærøe. laus Deo. – For et Geburtsbref bekom Præsten 1 Rixdr., Peder Stød som Kirchverger oc Herridsfoged 1 Rdr. og de Mænd som forseglede. – Michels dag offert til Cappellan for Bedestunden hver Søndag eftermiddag. – Dom 16 p.Trin. var jeg udi Svenstrup Kircke oc holdt Misse oc dødte Sønnen Matthis prædikede. – Michelsdag havde Hr. Christian holdt Misse. – Dom. 17 p.Trin. i denne Uge var Hr. Otthos hustru oc Hr. Christians Brud Regina her oc besøgte oþ oc var her udi Kircken Dom. 18 p.Trin. – Dom. 19 p.Trin. i denne Uge besøgte mig mine Svogre af Jylland. – Dom. 24 p.Trin. var jeg til Festensøll paa Meldsgaard met Marcus Foget oc Eleonora Meiersk paa Norborg.-

1667 Communicerit Christopher Jørgenþen i sin broders Jens huþ fogets huþ oc døde om Anden Dag om Middag oc blef ført Mandagen der efter til Apenrade der att begrafuis, huor han boede. – Dom. 2 p.Epiph. var jeg i Sønderborg hoþ min Svoger Dominicus, da hand solde sit huþ till Alexander Jebson for 1½ T. mk. – Dom. Lætare Torsdagen var jeg til H. Anders Beyers S. begrafuelþe oc predicket Hofprædikant Text Psalm 71. æt 77. – Fredagen blef H. Steens hustru i Atzerballi begrafuet æt 56. Text ... Psalm. – Et sted kaldes "i Lycken". – 2den. Paaskedag var jeg til Sønderborg oc stod Fadder for min Broder Caspar Brand, oc gaf 4 Ducater oc 1 Rdr. paa Vuggen oc 1 mk. til Pastore. – Dom. Quasimod. Mandagen reisde H. Christian til Ærøe. – Dom. Jubilate var jeg i Slots Kircke til H. Peders Søns Ordination, Dn. Johan Petersen til Ekin Kircke att vere Caplan, oc blef Hertug Hans' gjest. – † og blev begravet Peder Kock her i Byen, F.N. Mundkock, æt 47. inpræsentia fontris And. Kram. – Dom. S. Trinitatis Mandagen var jeg til H. Charstens i Ulkebøll hans brøllup, paa Sønderborg Raadhuþ, oc gaf jeg Bruden M. Nic. Datter 1 Sølfskæe, oc H. Christian gaf Brudgomm. – Onsdagen døbt jeg H. Nicolai Communistos Barn kaldet Peder, oc holdt H. Christian det til Daabs. – D. 14de. Julii Fredag var jeg til Proustens begrafuelþe i Lysabbild oc prædickede H. Joh. Mons. i Ketting ex Esaj. 46, 1-2. – Dom. 3 p. Trin. Mandagen St. Hans Dag reisde jeg til Ærøe. Onsdagen d. 26de. Julii Copuleret jeg Min Søn H. Christian Brand oc H. Ottes Proustens Datter paa Ruse, til-samen udi Førstl. Naadis Hertug Hans Bugislafs, Præsters, Borgens oc Min egen K. Broders Caspar Brands etc. nærværelþe. Gud gifue oc lade det vere skeed udi en god oc lykkelig tid oc Stund; oc forærede jeg til Bryllups gafue en Sølf Kande paa 42 lodt Sølf, oc enhver af min ... Frederick, Dominicus, Eleonora oc Magdalena en sølfbagger paa 7 lodt sølf oc gjorde Dominicus Brudprædicken. – same Dag er H. Lauritz Søn Matthis prædikede om Anden Dagen. Gud forfrem dem begge. Amen. Dominicus Brand forehret jeg same Dag en Ducat. – Dom. 7 p.Trin. den unge Kone Regina er strax Fadderske til et Barn i Holm. Samme Dag holdt Repotia (? eller "Velkomst") oc var F.N. til gjest oc Ritmesterin med sin Frue oc Andre her i Byen, oc Kaldsmendene, item Nogle Præster oc Nogle quinder af Sønderborg. – Dominicus Brandt i Tuntoft: Dominicus er ofte Fadder paa denne Tid. – Hr. Christian faaer ideligen Deel af Offer oc Accidenser. – Dom. 15 p.Trin. var jeg i Sønderborg til Peder Støds Søsters Brøllup oc forærede jeg der en Sølfskæe paa 3 lodt. – Dom. 16 p. Trin. Tirsdagen var Eleonora Lisbeth Fadderske i Svenstrup Præstegaard, gaf 1 Rdr. – Torsdagen reisde Hr. Christian oc Regina til Ærøe. – Dom. 18 p.Trin. Tirsdagen var jeg til H. Johan Persens Brøllup i Guderup, gaf en sølfskæe paa 3 lodt. – Organisten Caspar Joh. g.m. Jørgen Kudskis Stifdr. Thrinik Christ. – Dom. 23 p.Trin. Blef min kjere eldste Datter Eleonora-Elisabeth Viet til Sønderborg Kircke dio 10 Novb. til Erlig oc Velachte person Rotger Kruse, oc blef brøllupet holdt paa Raadhuþet udi bode Geistlige oc Verdslige fornemme gjesters nærværelþe, oc lod F.N. Hertug Hans Bugislaf Bruden føre oc lede til Kircken oc fra, ved sin F.N. Gesandte nemlich Erlig oc Velbærdig Mand Juncker Hans Frederick (Han er

vistnok en Halvbroder til F.N., en uægte Søn af Hert. Frederik), F.N. Jærgemester, oc brøllupet høylideligen holdet i 2 Dage paa Raadhuβet. Gud gifue de unge brudfolck tilsamen Naade, lycke Velsignalβe timelig oc evig, oc i kjerlig-hed lenge oc Vel at lefue med hin Anden, at de maa faa veris børn efter Guds Villie, oc borne børn med glæde. Gud høre alle Christne hjerters ynsk oc mine i ligemaade for Jesu Christi Voris Velsignede himmelske Broders skyld. Amen. – Concio habita est in Tontoft a Duo Martino in Oxbul pastoræ. – 2den. Juledag prædickede Dominicus Brand. –

1668 Dom. Invocavit begick Thomas Kremer en stor Forargelβe under Prædicken med sin utrolige snack oc tale, saa den gandske Kircke der ofer blef opfarende, gaf til de fattige 1 Rdr. oc blef strafet til Kircken 5 Rdr., dog met Proustens forvidende oc samtycke. Oc det blef ocsaa Af Menigheden Afbede. – 2den. Paaskedag Torsdag var jeg til begrafuelβe udi Sønderborg till Kathrine Jebβen. æt 73. – Dom. Misericordiæ Visitaret Prousten vor Kircke. – Dom. Jubilate Mandagen kom min kj. Broder Caspar Brand oc Christian Olufsen fra Korsør, til øβ her oc gjorde victighed mellem mig oc Mine Børn. item registerit gjæld oc indgods udi gode Mends Nærværelβe, bode Af Proustens, Præstens oc gode Naboes her i Kjøbing Saa der blef besluttet med it forseglat Skifte breu oc diesis hender underskrevet i Jesu nafn. – Dom. Cantate var min Broder hoβ Hertug Hans Burgislafl til gjest. Tirsdagen derefter reiste han tilbage ogjen til Korsør. – Dom. 2 p.Trin. Mandagen var jeg i Rise Præstegaard paa Ærrøe oc da trolofuet H. Ottho Prousten, H. Steen i Atzerballe oc min K. Datter Magdalena Brand tilsamen. Gud lad det være skeet i en lykkelig Stund. Gud til ære oc dem til timelig oc evig Velferd oc Salighed. Amen. Dom. 8 p.Trin. blev der udlyst for dem i Kircken. – Onsdagen d. 15de. Julii skeete der Bryllup her i Prestegaarden mellem hederlig oc Vellerde Mand Hr. Sten Sognepræst til Atzerballe oc Magdalena Brand, min kjere Datter oc blef viet samel udi Kircken udi F.N. nærværelβe oc Andre hederlige Præstemends, som ocsaa Borgeris Naaboers oc Sognefolckis nærværelβe, oc blef viet samel af voris Landsprovest H. Joh. Monrado udi Ketting, oc holdt Dominicus Brand same til Brudprædicken oc var oc tilstede min K. Broder Caspar Brand med flere af voris freuntschaf, item indocsa paa H. Steens Side af sine folck, udi Sjeland oc sin Sognefolck af Atzerballi. Gud gif dem sin Naade, lyck oc Velsignalβe timelig oc evig. Amen. – Same Onsdag gifuet udi taflen til de fattige 1 Rdr. 8 β. – Dom. 9 p.Trin. consionam habuit Studiosus Wilhelmus Valentinus, Pædagogus in Adibus Jacobs Jepseni germanico. – Dom. 9 Trin. var jeg til Hjemfærd med de unge Brudfolck udi Atzerballi Kircke oc prædicket Prousten paa Ærrøe Hr. Otte til Rise, oc var de beste Naboe udi Comstat med same Dag, oc Nogle af Præsterne oc tilstede udi Nørherrer. – Onsdagen d. 5te. Aug. blef holt Calent udi Tandslet. Text 2 Trin. 2 "Herren kjender sine". – Dom. 16 p.Trin. Onsdagen d. 16de. Sept. Copuleret jeg min K. Søn Frederick Brandt oc sin kj. Festemøe Eleonora Nicolai tilsamen udi Fredrick Brands eget huβ, udi F.N. oc Andre hæderlige oc Velachte Borgens her udi Byen oc Sognemends Nerværelβe, oc blef offeret same tid 12 mk. 2 β. oc foræret jeg min Søn til Brudgafue 1 Sølfkande paa 41 lodt Sølf. – Text Psalm 41. – Dom. 20 p.Trin. Onsdagen var jeg til Brøllup her i Byen hoβ Hermann Røgers (Køpers ?) oc Hofprædicantens hustrues Søster Magdalena, gaf til Gafue 1 Rdr. – Til Barsel hoβ Rasmus Foget i Heemk., gaf 2 mk. Crone. – Dom. 22 p. Trin. Onsdagen sende jeg 1 Rdr. til Statfogdens Kost i Sønderborg. – "ved Ulbjerg" boer en Mand. –

Det følgende står lodret ned af venstre side:

Ao. 1661 kaldes op til Slottet og faaet en Pengegave. Reise til Flensborg, hans Hustru †. Underskriver Arvehyldingen i Ketting Kirke. – Ao. 1662 Kalent i Præs-tegaarden. – Ao. 1663 reiser til Odense og Korsør med sine Sønner; hædres paa Østerholm af Hertug Ulrik af Bonvig-Wolfenbüttel. Midsommerstiende afløses af 8 Bolsm. i Kjøbing el. Tuntoft. – Ao. 1664 Bispevisitats og Quartalskat. Ao. 1665 Gjest hos Hertugen og denne igjen Gjest hos Præsten. – Ao. 1666 Hertugen til Gjest. Rostjeneste. – Ao. 1667 Søns Bryllup og Datters ligeledes. Gilde i Præs-tegaarden. – Ao. 1668 Rigtighed m. sine Børn, forargeligt Optrin i Kirken. Børns Bryllupper. – Ao. 1669 Hertug Hans Gjest o.s.v. – Ao. 1670 Reise til og Adserballe. † i Adserballe. – S. 272. – Ao. 1639 skrev han til Biskop Hans Mikkelsen og sendte denne For...ger fra Hoffet paa Nordborg, var selv i Odense d. 12te. Octob. (VII. 14). – Enkehert. Dorothea i Sønderborg begr. – Ao. 1640 til Korsør til sin Broders Bryllup, Vindue Øl, et Par Adelige Fruer i Besøg hos ham, Biskoppens Visitats og Vindue Øl (I. 232). Corsonderer med Biskoppen, der ligeledes var der paa Visitat (VII. 16). – Ao. 1641 vexlede flere Breve med sin Biskop (VII. 15). Hans Indtægter, Hexe brændte, Hertuginde tilstede ved hans første Søns Fødsel og Herskabet holdt det og var med til Barsel (I. 232-33). – Ao. 1642 høi Skat, Midsommers Tiende, Plovskat og Bryllup paa Slottet (I. 233). – Ao. 1643 Hertugen med Hoffolket til Gjest i hans Huus, Liigklædegilde, Midsommers Tiende, hans Præstegaard brænder og hans Reson og Hjælp i den Anledning (I. 234 V.). – Ao. 1644 Hertugen til Gjest i hans nye Huus og Blodgang i Sognet (I. 235). – Ao. 1646 Jahrmarkedet, paa en Reise til Korsør og Kjøbenhavn, Bryllup i Sønderby paa Fyen. – Ao. 1647 Offer ved Proustens Begr. i Hagenbj., Midsommerstiende og Plovskat, Helligchrist og Juleoffer af Hoffet. – Ao. 1648 Reise til Odense, Hexe brændte, Helligchrist og Juleoffer. – Ao. 1649 Hexe brændte, Reise til Biskoppen og Offer af Ha...st.en til Juul. – Ao. 1650 Bryllup i Sundeved, Reise til Bisp og Kalent hos ham. – Ao. 1651 til Biskoppens Begravelse og Offer til Juul. – Ao. 1652 Midsommerst. og Plovbyrd, Svaghed i Kirken og Helligchrist. – Ao. 1653 Hert. Christians Begr. i Sønderborg, forretter Gudstjeneste paa Slottet under Vacancien, Reise til Bisp og Offer af Herskabet til Juul. – Ao. 1654 Nytaarsgave af Hertugen, Offer af Slotfolkene og Gudstjeneste paa Slottet. Reise til Korsør. Gjestebud hos Hert. Hans Bugisl. og Herskabet hos Præsten. Gudstjeneste paa Slottet. Offer til Pintse og til Juul. Ao. 1655 til Korsør med sin Søn og de 2 andre i Sønderborg Skole. Til Odense for at hylde Kongen Frederik 3, Midsommerst., Plovbyrde og Helligchrist. – Ao. 1656 et nyt Huus opført; 1657 song., en Gave af Hertugen og Hertuginde, Flygtninger, daarligt Juleoffer. – Ao. 1658 Krigen og Hert. Frederiks Død og Beredelse til Døden. – Ao. 1659 til Flensborg m. sin Søn Dominicus, atter til Flensborg. –

1669 var jeg i lafvensby til Jep Stalmesters Systems Datters datters fæsten Øll oc gaf til gafue 1 mk.l. – Dom 2 p.Epiph. Onsdagen døbt Peder Støds Datter, kaldet Magdalena, Regina holt det til Daabs. – Maricke Mathiβen, F.N. Vaskemøe gift, Brøllupet stod udi F. Naadis huβ her i Byen. – d. 11 Febr. Torsdagen blef holt Tacksigelβes Fest. – Dom. Esto mihi Torsdagen begrafuet Frederick Pederβen Stødt æt 43. – Text Psalm 116. – Mariæ Besøgelsesfest besøgte jeg og Dom. Lorentz min kjære Svoger H. Sten i Atzerballig. – Dom. Judica: Onsdagen var jeg udi Hagenberg til begrafuelβe der H. Anders Beyrholms kjere hustru Dorothea Sophia blef hederligen i hendis Leyested i Kircken blef nedsatt udi alle Lands Præsters nerverelβe oc Sognefolckis Liigprædicken gjorde H. Charsten udi Ulkebuill, fordi Prousten var bettlagerig. Text Rom. 8, 28. – 2den. Paaskedag var jeg oc H. Christian Hertug Hanβis gjeeste. – 3de. Paaskedag var Hertug Hans Bugislafl her udi Bye Kircken; thi Hofprædicanten var svag. – Christi Himmelfartsdag var de Køpinger i Hagenberg Præstegaard til Liigklædegilde. – Dom. Exaudi Fredagen var vi til begrafuelse hoβ Præstens hustru udi Hørup. – Dom. 7 p.Trin. var jeg til Caspar Farvenbrachs Vindue Øll gaf 2 mk. – Dom. 10 p.Trin. Torsdagen døbte jeg Frederick Brands Barn, kaldet Andres, gaf til Fadderpeng 1 Rdr. – Dom. 11 p.Trin. Torsdagen var Regina til Barsel her i Byen udi Hermann Kopers huβ oc Fadderske til Barnet, kaldet Eleonora. – Dom. 12 p.Trin. Onsdagen var jeg udi Hofprædic-kantens huβ til Barsel, Barnet kaldet Philipp Ernst, oc gaf jeg til Gafue 1 Rdr. – Fredagen d. 3die. Sept. var vi till Calent udi Lyβabbild. Text: Joel 2, "Sønderriver eders Hjerter oc icke". – Dom. 13 p.Trin. Blef offeret af Meenigo Sognefolck till Kirckens Seyerwerck att reparere oc fli igjen tilgangs. – Dom. 15 p.Trin. Onsdagen var vi til Barsel i Atzerballe oc gaf jeg til Fadderpeng it styck guld paa 8 mk.l. oc sende Caspar Brand til Fadderpeng 4 Ducater; thi Barnet blef kaldet Caspar. – den næste Søndag var han til Barnets Begravelse, Provsten Joh. Monrad prædikede over det. – Dom. 19 p.Trin. henimod Aften døbte Hr. Christian H. Nielβis Barn, kaldet af oventii, Benoni. – Om Torsdagen begravede han derimod Konen. Text: Gen. 35. æt 35. –

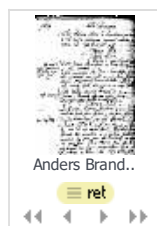
1670 d. 11 Febr. Gudstjeneste en Fredag. – Dom. Jubil. var jeg i Hagenberg til Degnens Datters Fæsteøll. – Hr. Nielβis Søn Benoni, 12 Uger gammel. – Dom. voxcin jucund: Mandagen var jeg hoβ Fürstl. N. Rudolph Frederick efter hans Nodis begjering till it stor Gjestebud, det var anrettet ved tvedlunds beck udi Fürstl. oc Adeliges oc Præsternis præsents. – Christi Himmelfartsfest var jeg i Sønderborg till Eleonora Liβbeth Barsell, Barnet blef nefnt Anna efter Krusis Moder. – Dom. Exaudi Tirsdag var jeg til Huβreisning udi Atzerballig hoβ min Svoger H. Sten, oc var F.N. Hertug Hans Burgislafl der oc same tid. – Mandagen var jeg buden til Fadder peng udi Tandslet Præstegaard, sende 2 mk. Crone. – Trinitatis Søndag: Løverdags Til Brøllup udi Hørup. – Dom. 1 p.Trin. var jeg udi Hagenberg till Brøllup gaf 1 Sølfskæe. – Han synes at have prædicket sjældnere nu. – Dom. 4 p. Trin. Tirsdagen var jeg udi Lauvensby til H. Clemens til Barsell, gaf it 14 β stycke paa Sengen. – Dom. 5 p.Trin. reise jeg til Sønderborg. – Dom. 6 p.Trin. Commu-nericit F.N. Hertug Hans Bugislafl i vor Kircke. – Mandagen reise jeg til Korsør til min kjere Broder Caspar Brand. – Dom. 8 p.Trin. var jeg udi Atzerballi Kircke oc kom hjem same Dag. Gud skee lof med Sundhed oc helbred oc kom Dominicus Brand mid mig til Tontoft. – Dom. 13 p.Trin. Onsdagen d. sidste Aug. var Calent udi Hørup Præstegaard. Text Gal. 6, "Lader øβ gjøre got, mens vi har tid". – Dom. 14 p.Trin. var jeg udi Oxbull till H. Martins Bryllup, forærit 1 Rdr. – Dom. 16 p. Trin. Mandagen d. 19de. Sept. blef Regina forløst om morgenen imellem 3 oc 4 slett oc Velsignet med en deilig Velskabte Datter, Gud gifue det lyck oc Velstand oc timelig oc evig Velsignalβe. Amen. – Den 28 Sept. Tirsdagen døbt Hr. Christians Datter oc blef holden til Daab af Proustens hustru af Rise oc kaldet Magdalena efter S. Magdalena H. Andersis. Gud gifue det motte tiltage i alder, yndest oc Naade hoβ Gud oc mennsker, oc var Hertug Hans Bugislafl till gjest same tid 2 Dage, met Andre Præster oc Borgere. – Michelsfest Offer til Capellanen. – Dom. 19 p.Trin. Tiβdag

d. 1 Octobr. døde min hjerte kjere Fader H. Anders Brandt udi Atzerballig Præstegaard om morgenen Klocken hen ved 7 slett; Efterat hand hafde lefuet 78 Aar ringere .. Uger, oc Veret Sogne Præst hertil Tontoft 49 Aar oc 8 Uger. Oc imidlertid døbt Børn hen ved 1303, viet til Egteskab hen ved 337, oc begrafuet hen ved 1090. Som denne Bog udviser. - Blef begrafuet d. 20 Octobr. som var Torsdag efter Dom. 20 p.Trin. - Gud gifue hannem en glædelig opstan-delße oc os Andre en Salig Stund, naar vi skulle følge, oc lade os igjen samles i Guds Rige for Jesu Xts skyld. Amen. -

<http://www.alsnissen.dk/default.asp?side=1751>

<http://www.alsnissen.dk/default.asp?side=1752>

<http://www.alsnissen.dk/default.asp?side=1753>

[+ tilføj billede](#)

[+ tilføj dokument](#)

[+ tilføj link](#)

ØVRIGT - Til informationer der ikke passer i ovenstående kategorier

[≡ ret](#)

Pestepidemierne 1624-26 og 1629-30 i lokalt perspektiv: Nordborg på Als

Præsten Andreas Brandt i Nordborg (Nørborg) på Als førte fra sin tiltrædelse i 1621 en slags uofficiel kirkebog. Hans optegnelser var hverken systematiske eller særlig præcise, men til gengæld dækkede de en lang periode. Derfor giver de et indtryk af de skiftende livsvilkår i det 17. århundrede. Ikke mindst viser de, hvordan de landsdækkende pestepidemier i 1624-26 og 1629-30 ramte et lokalsamfund.

[+ tilføj billede](#)

[+ tilføj dokument](#)

[+ tilføj link](#)

EN HILSEN TIL MINE EFTERKOMMERE - En hilsen hvis man forfatter sin egen livshistorie

[+ tilføj](#)

KILDER - Om de kilder der ligger til grund for livshistorien

[+ tilføj](#)

SKREVET AF - Om forfatteren

[+ tilføj](#)

PRIVATE NOTATER - Offentliggøres aldrig

[+ tilføj](#)

Oprettet 13/10/2009. Senest redigeret: 30/9/2013.

Udskriv med udskriftsvenligt stamtræ **Udskriv uden stamtræ**

[Mail link til denne side](#) [Disclaimer](#)